

Rab Mária Híradó

A Hét Domb Egyesület időszakos kiadványa | I. évfolyam, 2. szám; 2010. augusztus

Nemcsak építeni szeretnénk a kegyhely jövőjét,
hanem feltárni az elmúlt 90 év történetét, és megtalálni benne Mária jeleit.

A MÁSODIK ELJÖVETEL

Grignon Szent Lajos, - ahogy hívni szokták, a „Szűz Mária apostola” - aki századokkal ezelőtt bepillantást nyert Isten terveibe a jövő századokra – miként Szent János, a Titkos Jelenések Könyvében –, beszámol erről „Az igazi, tökéletes Mária tisztelet” című művében. Ebből idézünk:

„Szűz Mária által jött Jézus Krisztus először a világra. Ő általa kell eljönnie másodszor is. Szent Fia első eljövételében kevéssé ismerték, de második eljövételében nagyon meg kell Őt ismerni.

A megváltás rendje kívánta, hogy első eljövételében rejtve maradjon, és egyedül fiát, Jézust ismerjék, de második eljövételében Isten fogja Máriát kinyilatkoztatni. Még szülei sem ismerték igazán, és az angyalok is gyakran kérdezték egymástól: 'Kicsoda ez?' A legfőbb és legfontosabb elölük is elrejtette Őt, vagy ha kinyilatkoztattott is Róla valamit, végtelenül többet eltitkolt.”

Tartalomjegyzék:

- Kegyhely lesz még Veszprém!	2
Utunk ide vezetett	
- Rácz Katalin: Rab Mária „keresztlánya” visszatért	3
- Katona Tamásné: Újra „Rab Máriánál” jártam	3
- Tóth Zsuzsanna Sára: Május elsején a forrásnál	4
- Timár Veronika: Rab Máriához	4
- Fülöp Mária Rita: Gondozottakból gondozók	5
- Zeitler Gabriella : Életünk napjai	5
- Lengyel Tamás mindennapjai	5
- Budai Éva: Mária országa vagyunk	6
- Kővári Lászlóné: Híd a Szűzanyához	6
- Rácz Katalin: A rejtélyes Mária-szobor a helyét keresi	7
- Resperger Ferenc: A Szűzanya-szobor útja	7
- Resperger Ferenc: Vers Máriához	7
Jutasi őrmester kőrájárata a Rab Mária-forrás felújításáért	
- Szücs Bernadett: Az erős hit és erős akarat kis bajnokai	8
- Dr. Hankó András: Olvasói levél	9
Mozaikok a zarándokhely múltjából	
- Lechner László: Hála legyen, visszakaptuk!	10
- Bontó Józsefné: Mária mindenkié	11
- Vitéz Káplán György: A tisztek helyetteseit képeztük	12
- Dr. Földesi Ferenc: Az altisztképző kápolnáinak építése	14
Felélesztjük a „Rab Máriát”!	
- Toldi Éva: Levél az Olvasóhoz	15
- Argelán Jánosné: Rajzok és „látomások”	15
- Rácz Katalin: A kerekasztal terítékére	16
Mária-kegyhelyek hetedhét határon	
- Szerenka Miklós atya: A lourdes-i Szűzanyától a Rab Máriáig	17
- Vasáros József atya: A csatári búcsújárás története	19
- Toldi Éva: „Tekints ránk, Mária...!”	20
- Rácz Katalin: Egy hamvából feléledt kegyhely	21
Kották	
- Ah, hol vagy, magyarok	13
- A „Kinizsi Pál” Jutasi Altisztképző indulója	13
- Magasan áll a Golgota	18
- Van egy jó hely	24

„KEGYHELY LESZ MÉG VESZPRÉM!”

Imaszándékok a Rab Mária-forrásnál

1929.

Magyarok Nagyasszonya, add vissza régi hazánkat! (Zsittvayné)

1936. május 31.

„Amikor erdő, mező összeszedte minden szépségét az üde zöld lombban s a nyíló virágok ezer színpompájában, az Egyház a legszebb lélekről emlékezik meg s ünnepli Május Királynéját. A magyar haza legáldozatosabb fiainak, a hősök emlékének hódol. Az iskolák miniszteri rendelet értelmében a legédesebb földi szeretetre, az édesanyára hívják fel a tanítványok figyelmét. Ezek a lélek ünnepei májusban. Ünnepel szépségében a természet is.” (Dr. Rédl Rezső)

1941. szeptember 8.

Vitéz Markóczy János ezredes, az altisztképző iskola parancsnoka azt kérte, hogy „a Magyarok Nagyasszonya szabadítsa ki a rabságban sínylődő magyar testvéreinket is, mint ahogy a legenda szerint megszabadította az ártatlanul szenvedő rabot is, aki az ünnepség helyén az első Mária-szobrot állíttatta. Ma minden magyar gondolata messze keletre száll, ahol magyar katonák küzdenek hazájukért, hitükért.”

1941. szeptember 28.

Kerényi József, a Szent László Plébánia lelkipásztora könnyekig megható szavakkal beszélt a Boldogságos Asszony vigasztaló, erősítő és bátorító szerepéről nehéz életünkben.

1942. szeptember 8.

„Ma újra harcol a magyar nemzet. A mai magyar katona méltó akar lenni őseihez, az iskola jelszávához, s nem lehet hűtelen a Szűz Máriás lobogóhoz. A magyarok istene győzelemhez segít bennünket, mert: Erős akarat minden akadályt legyőz – Erős akarat erős hitből fakad...” (Foltin János őrmester)

1943. május 31.

„A megérkezés után Babics Endre kanonok-plébános mondott ünnepi szentbeszédet. Megemlékezett arról a nagy hitről, mely a veszprémi lelkeket a Szűzanyához vezette. Azután a Világ Királynőjének csodálatos szerepét méltatta a mi kis életünkben és a világtörténelemben. Szem nem maradt szárazon, mikor a májusi litánia után Kerényi József plébános előimádkozta XII. Pius pápa felajánló könyörgését az igazságos békéért. A felajánlás után buzgó szívvel szállt az ima a Béke Királynőjéhez a hősökért, a harcoló katonákért és fegyvereink győzelméért.”

1943. szeptember 8.

„A Boldogasszony nem fogja elfeledni hűséges magyar népét, amely büszkén és bizalommal vallja, hogy Mária népe.” (Idézet a Veszprémi Hírlapban megjelent aláírás nélküli tudósításból)

1944. május 31.

Babics Endre kanonok-plébános nagyhatású szentbeszédben a Szűzanya életét mutatta be, melyben aranyfonálként húzódik végig Isten akaratának teljesítése. A világ-viharban, a megpróbáltatások szörnyű óráiban arra tanít minket is az Égi Édesanya, hogy teljesítsük Isten akaratát, munkálkodjunk lelkünk üdvösségén, éljünk a földön az égért, akkor bizalommal nézhetünk a jövőnk felé. A nagyszerűen felépített és szívvel-lelket emelő szentbeszéd után Kerényi József plébános végezte a könyörgést, amikor is a hívek egy szívvel és lélekkel kérték az Istenanyát, a Magyarok Nagyasszonyát, hogy oltalmazza meg édes hazánkat és gyönyörű városunkat a háború pusztításaitól, és adjon ennek a sokat szenvedett nemzetnek győzelmes békét.

1944. szeptember 8.

Dr. Hász István tábori püspök: „A Szűzanya Mária gyenge, törekeny nő volt, de azért a hősök hőse, a legnagyobb hősünk volt. Mert mit jelent hősnek lenni? Lemondani, összeszorított fogakkal vállalni a nagy áldozatokat. Mária hős volt. Mindent látott előre. Látta a barlangot, a meneküléseket, a keresztthalált, az üldözéseket és vállalta: 'Legyen nekem a Te igéd szerint!' ”.

1997.

Dr. Szemes József atya, a Szent Margit Plébánia egykori plébánosa, a Rab Mária-forrás lelki gondozója, utolsó útján, egy Medjugorje-ből hazafelé tartó zarándokcsoportnak ezt mondta a Rab Máriáról:

„Majd ha nagy bajban leszünk, hazajön, újra eljön. Kegyhely lesz még Veszprém!”

RAB MÁRIA „KERESZTLÁNYA” VISSZATÉRT

Részlet egy 1942. szeptember 8-i ünnepi szentmiséről készült tudósításból:

„Mise után meghatóan kedves aktus folyt le az oltár s Rab Mária szobra előtt: itt keresztelte meg Németh József táborigaznagy lelkész Nagy Ferenc százados és neje újszülött leánygyermekét, a kis Emese Máriát. A keresztszülők Palócz György százados és neje voltak. Vitéz Markóczy János ezredes a boldog szülőket a Rab Mária kegyhely és a serleg alapító okmányával ajándékozta meg és bejelentette, hogy a kis Emese Mária nevét a serlegre véseti. A forrásból merített s az alapító serlegben tartott víz hullott ma-lasztként a kis leányka fejére.”

Május 29-én a Hét Domb Egyesület meghívására Nagy Emese Mária, férjezett néven Katona Tamásné, – aki Szentendrén él – ellátogatott a Rab Mária-forráshoz, keresztelkedése helyszínére. Káplán Gyuri bácsitól kaptam meg a nevét és elérhetőségét. Előzetes telefonbeszélgetésünk alkalmával meggyőződhettem arról, hogy Emese és családja életében sokat jelentett a Rab Mária-forrás emléke. Kérésre elvállalta, hogy a Jutasi őrmester-túra meghívott vendégei számára pár szóban beszél majd erről. A megemlékezés szép nyári időben, madárcsicsergés hangjainál, nagylombú fák hűs árnyékában meghitt, családi eseményé is vált, hiszen testvérbátyja és mindkettejük házastársa kíséretében velünk együtt ünnepelték a különleges alkalmat, hogy Emese visszatért arra a szent helyre, ahol annakidején fényes katonai ünnepség keretei között, a katolikus egyház a kebelébe emelte. E különleges alkalom emlékére egy emléklapot nyújtottunk át Emesének, amelyet mindannyian aláírtunk. Szem nem maradt szárazon, amikor meghatódottságáról beszélt. Szépséges Mária-éneket dalolva mi is felszabadítottuk az érzéseinket, gondolatainkat. Lechner László és Hadházy József urak is gyermekkori emlékeiket idézték, Nagyon bensőséges, meghitt órát töltöttünk ott együtt – úgy érzem – Rab Mária kebelén.

Rácz Katalin

Közös éneklet a Jutasi őrmester-túra vendégeivel – Lechner László, Hadházy József, Katona Tamás, Katona Tamásné, Rácz Katalin, Nagy Lászlóné, Nagy László, Márkusné Vörös Hajnalka

ÚJRA „RAB MÁRIÁNÁL” JÁRTAM Katona Tamásné

Amióta a Hét Domb Egyesület meghívására részt vettem a Jutasi őrmester-túrán, újra és újra eszembe jut a szép májusi napsütéses délelőtt Veszprémben.

A Rab Mária-forrásnál 1942 szeptemberében kereszteltek meg, de azóta nem jártam ott. 1945-ben Édesanyám testvéreimmel – a 6 éves Lászlóval, a 4 éves Kornéllal – és velem (aki akkor 2 éves voltam) együtt szállt fel az utolsó Jutáról induló vonatszerelvényre, mely katonákat, tiszteket és azok családtagjait menekítette volna. Édesapám, Nagy Ferenc százados akkor a fronton volt, de meghagyta, hogy Édesanyám semmilyen körülmények között se induljon sehová, hanem maradjon Veszprémben, az ottani lakásunkban. Ennek ellenére felszálltunk a vonatra, amely a németek által megszállt Lengyelországba vitt bennünket. Ez számunkra végül is az orosz fogságot jelentette.

Ott sajnos megbetegedtem, vérhast kaptam. Gyógyszer persze nem volt, és diétás étkezés sem volt lehetséges, ami elméletileg a gyógyulás feltétele lett volna. Mivel a foglyok a cigarettát is fejadagban kapták, s mi, a három gyerek is, így volt mit elcserélnünk élelmiszerre (burgonyára). Ezt a testvéreim intézték, a kerítésen kimászva.

Csodával határos módon mégis meggyógyultam, a lehetetlen körülmények ellenére is. Azután jó félévvel később hazaszállítottak minket; mezítláb utaztunk, gyér kis ruházatban.

Erre visszagondolva még inkább úgy érzem, hogy életemben működik Rab Mária pártfogása, hiszen azt már igen korán megtapasztalhattam.

MÁJUS ELSEJÉNK A FORRÁSNÁL

Tóth Zsuzsanna Sára

„Május elseje a munka ünnepe” – e jelszó jegyében évtizedeken át mindenkinek ünnepelnie kellett! Az ünnep felvonulással kezdődött, a tanulói ifjúság megkapta a kis piros papírzászlókat, amit vinni kellett, jelezve a lelkesedést, a felnőttek, dolgozók pedig virslit kaptak zsömlével, ösztönzésül a végállomáson.

Végre, húsz év után, mindenki úgy ünnepelhet, ahogy akar. Kirándulhat, gulyást főzhet a barátokkal, sportolhat, vagy a telkét szépítheti!

Ez év május elsején a mi baráti körünk is tevékenykedett. Katolikusok vagyunk, és tudjuk, hogy az illatos, virághímés május a Szűzanya hónapja. Ezért mi is elmentünk Veszprém város régi kegyhelyére, a „Rab Máriához”. Tavaly, szintén itt töltöttük a munka ünnepét. De mennyi változás történt azóta! A fűvet rendszeresen kaszáljuk, állítottunk egy fakeresztet, amelyen egy üveges szekrénykében a Szűzanya szobra áll, karján a Gyermekekkel.

A kegyhelyet most is Szűzanyaképek és virágok díszítik. Már van egy 70 cm-es fahíd is a patak fölött, korlátal, így a „Rab Mária” már két irányból is megközelíthető.

Májusban, mikor összegyűltünk a forrásnál, eligazító táblákat is elhelyeztünk az úton az idegeneknek.

A felállított új információs táblák

Aztán énekeltünk, előkerültek a rózsafüzérek is, imádkoztunk. A levegő megtelt áhítattal. Biztos, hogy „Rab Mária” is letekintett ránk a bárányszerű felhős égből. A napfény áttört a susogó lombok között, csicseregtek a madarak, és a méhecskék körülhordozták a vadvirágok porát. Béke és nyugalom honolt ott. Jó volt ott lenni!

Letelepedtünk a forrással szemben.

Imádkoztunk újra, majd énekeket tanítottunk egymásnak a hozott kottákból, és beszélgettünk.

Két down-kóros kislány is velünk volt. Varga Zsuzsi a saját írását olvasta fel, Kredics Nellike pedig a szeretetről énekelt. Ezután Resperger Ferenc tanúságtételét, megtérését, nehéz életútját hallgattuk meg. Beszélgettünk a kegyhely fénykoráról és arról, hogy szeretnénk újra éleszteni és közkincsé tenni ezt a helyet.

Közös éneklés

Majd agapé következett. A finomságokat közösen hoztuk erre az alkalomra. Remekül éreztük magunkat, sokat beszélgettünk, nevetgáltunk.

Végül átmentünk a kis hídon és búcsúzóul még egyet imádkoztunk, énekeltünk, s megköszöntük az Úrnak ezt a szép napot.

A búcsú perceiben egyszer csak valaki felkiáltott: „Figyeljete csak?!” Elnémultunk. De már akkor mi is kiáltottunk örömmel, mert a csövek-ből előtört a forrás, csevegett, csobogott, vidáman, mintha 50 év óta semmi se történt volna. Kitörő örömmel fogadtuk. Azon tanakodtunk, hogy majd meg kell a vizet vizsgálatni, hogy iható-e.

Én csendben hátrahúzódtam és némán suttoztam: Szűzanyám! Hazajöttél? Vissza, hozzánk? – és peregni kezdtek a könnyeim. „Óh, Áldott Szűzanya! Mennyei szép Rózsa!” – köszönjük ezt a szép napot, köszönjük, hogy itt lehettünk és hogy szeretsz bennünket, mi is a szívünkbe zártunk. Köszöntjük társainkat, kikkel együtt lehettünk, köszöntjük szép városunkat, hazánkat, nemzetünket. Kérjük, Szűzanyánk, soha ne hagyj el bennünket!

Timár Veronika RAB MÁRIÁHOZ

*Bennünk a börtön, de törik a zárja
– térj vissza hozzánk, Rab Mária!
Lelkünk még görcsös öklünkbe zárva,
simítsd kezünket simogatásra,
emeld föl lelkünk szárnyalásra,
ó szabadíts meg, Rab Mária!*

*Bennünk volt mindig, bennünk a börtön,
szívünkön múlt csak, hogy onnan kitörjön,
de csábított és csalt sok cifra bálvány,
s önnön vak gőgünkbe magunkat zárván
rabtartóinkat másokban kerestük,
pedig a börtön bennünk volt, bennünk!*

*Bennünk a börtön s most törik a zárja,
még botladozva s csodára várva,
lassan eszmélve s utadra lépve
feléd nyújtózunk, Rab Mária!
Vezess a fényre, hogy Őt elérve
lehessünk tartóra állított lámpa,*

*lehessünk fény, vigasz, segítség,
szeretet, béke és reménység,
szelíd erő, bizalom, bástya,
lehessünk áldás, áldás hazánkra,
s így hozzunk áldást, ó hadd hozzunk áldást
a rab világra!*

2010. április 26.

Veronika a forrásnál

Gondozóházi csoportkép

GONDOZOTTAKBÓL GONDOZÓK

Bemutakoznak a Rab Mária-forrás önkéntes szépítői

„Fél éve járok ki társaimmal a Rab Mária-forráshoz, és igyekszünk ápolni és gondozni a környékét” – írja **Lengyel Tamás**, az „Éltes Mátyás” Fogytékosok Nappali Intézménye és Gondozóháza egyik gondozottja, aki 1995 óta ellátottja az otthonnak.

Ez a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata által alapított és működtetett intézmény felnőtt korú értelmi fogyatékosoknak biztosít szolgáltatásokat. 1992-ben hozták létre. Először idősök szociális otthonaként működött a Dózsa-városban, majd a Haszkovó lakótelepen kapott helyet a Gábor Áron u. 2./A szám alatt egy panelház alagsorában. Az intézmény jelenleg hatvan fiatal részére nyújt nappali ellátást. Munkalehetőséget ad az iskolapadból kikerült értelmileg, vagy tanulásban akadályozottaknak, s fő célkitűzése, hogy hozzásegítse őket a társadalmi életbe való beilleszkedéshez.

A gondozóház névadója **Éltes Mátyás (1873-1936)**, aki a magyarországi kisegítő gyógypedagógiai iskolák megszervezője volt.

Fülöp Mária Rita

ÉLETÜNK NAPJAI

A gondozóház lakóit Zeitler Gabriella faggatta mindennapjaikról

- Hogy telnek itt a napjaitok ?

Rita: Reggel gyülekezünk 8 óráig, majd megbeszélést tartunk az éppen aktuális problémákról. Utána csoportfoglalkozások következnek 9.30-ig. Kisebb csoportokba osztva a gondozók vezetésével fejlesztő-terápiás foglalkozásokon veszünk részt, majd 10 órától dolgozunk, amit az ebédidő szakít meg. Minden nap 15 órakor megyünk haza.

- Mivel foglalkoztok a fejlesztő foglalkozásokon?

Mónika: – Számolunk, az élővilágról, a földrajzról beszélgetünk. Volt szó az idő múlásáról, az emberi fejlődésről, a testről, az emberi kapcsolatokról, az elsősegélynyújtásról és az egészséges életmódról is.

- Vannak másfajta foglalkozások is?

Klári: – Igen, gyöngyfüzessel, nemezeléssel, festéssel, bőrművességgel, formázással, üvegfestéssel, szövessel is foglalkoztunk a kézműves csoportokban. Néhány fiú szívesen készít mandalákat virágból és homokból, vagy papírhajtogatással.

Dávid: – Rendszeresen járunk könyvtárba, kiállításokra, múzeumba. Ellátogatunk a városunkban alkotó művészekhez, sétálunk a városban, vagy kimegyünk a Rab Mária-forráshoz. Szeretünk kirándulni, a szabadban jógázni.

Krisztián: – Ha rossz idő van, filmet nézünk, olvasgatunk, társasjátékot játszunk, beszélgetünk, észforgatókat találunk ki.

Rita: – A konyhában szerdánként a főzés rejtelseibe is bekukkanthattunk Éva néni vezetésével. Van egy kondi termünk is, ahol gyúrhatunk. Focizni, úszni, lovagolni is járunk csoportosan. Vannak állandó csoportok, amelyek jógával, táncsal, fit-ballal foglalkoznak.

- Közös ünnepeitek is vannak?

Dávid: – A Karácsonyt, a farsangot, a Húsvétot, nemzeti ünnepeinket, az anyák napját, a születés- és a névnapokat ünnepeljük meg közösen. Jelesebb alkalmakra műsort állítunk össze a gondozóinkkal. Ica néni segítségével a jelmezeket is magunk készítjük.

Rita: – Műsorainkkal – táncokkal, versekkel, mesékkel – fel szoktunk lépni a városi, megyei kulturális bemutatón, de voltunk már Budapesten is, ahol a Panoptikum és a Nyuszi csengő című darabokkal első helyezettek lettünk.

- Közben persze dolgoztok is. Mi a munkátok?

Dávid: – A rehabilitációs csoport kertészkedik a gondozó házban. Öntözzük a növényeket, terepet rendezünk, fát fűrészlünk, takarítunk. Kijárunk a Rab Mária-forráshoz is, rendezgetjük a környékét.

Rita: – Egy budapesti kft. részére bedolgozó munkát is végzünk, rongyot vágunk szőnyeg szövéshez, szőnyeget szövünk, befőttes gumikat válogatunk és hasonló feladatokat látunk el. Ezért fizetést is kapunk.

- Összességében hogy érzitek magatokat itt?

Dávid: – Védett munkahelyen vagyunk, szép környezetben és a családjaink számára is megnyugtató, hogy jó társaságban, értelmesen töltjük el a napjainkat.

„A budapesti FŐKEFE Nonprofit Kft. alkalmazásában fejlesztő-felkészítő munkát végzek. Munkaidőm 4 órát tesz ki, mely során befőzőgumit válogatok, számolok és csomagolok. A fejlesztő-foglalkozások közül naponta irányított beszélgetés résztvevője vagyok társaimmal együtt. Keddenként jógázom Gabi néni vezetésével az intézményben, és heti kétszer kondicionáló tornát végzek. Ha lehetőség van – az intézmény szervezésében – szerdánként Hidegkúton lovagolok. De lehetőség szerint részt veszek társaimmal együtt szinten tartó és praktikus intelligenciafejlesztő, továbbá kézműves és táncscsoport foglalkozásokon, illetve a múzeumi, könyvtári látogatásokon is általában”

Lengyel Tamás

MÁRIA ORSZÁGA VAGYUNK

Budai Éva

A Szűzanya hónapjában a hagyományok jegyében ünnepi szabadtéri szentmisét celebrált pünkösdi vigíliáján az Árpád-házi Szent Margit Plébánia káplánja, **Cséry Gergő** atya **Zsebe Attila** lektor (felolvasó) szolgálatával múlt hét szombaton a veszprémi Rab Mária-forrásnál lévő egykori kegyhelyen, amelynek keresztény összefogással nemrég megkezdődött a felújítása.

Cséry Gergő atya és Zsebe Attila lektor

A szép májusi délelőttön közel százgyűltek egybe a forrásnál, ahol tavaly egy keresztet is felállítottak egy kegyzoborral. Gondos kezek szolgálatának eredményeként a bozótól megtisztított szent hely nemrég egy szép, közös munkával elkészült fahíddal is gazdagodott, amely megkönnyíti immár a búcsújáróhely megközelítését.

A hálaadó szentmisét nemzetünk megújulásáért, a hívek egységéért, a Mária-tisztelet feléledéséért ajánlotta fel a káplán, hogy – mint mondta – az nemzetünk szervező és hajtóereje legyen.

Szentbeszédében örömét fejezte ki, hogy az új Országgyűlés törvénnyel kíván megemlékezni 1920. június 4-ről, a trianoni gyásznapról, s ennek praeambulum megemlíti Istent, mint „a történelem Urát”.

Egy magyar törvényben ismét helyet kapott Isten, emelte ki. A felvilágosodás óta sokszor hallhattuk az ellenséges vélekedést, hogy Isten megteremtette ugyan a világot, de aztán sorsára hagyta, s közbenjárónk, Szűz Mária levette védelmező karjait népünkről.

Most, hogy ez a szép kegyhely újjáéled, felcsillan a remény: akár lelki motorja is lehet Veszprém egyházközsége

inek majd, hogy megerősödjenek hitben, reményben, szeretetben, mutatott rá. Bizonyosságot adva ezzel, hogy hazánk valóban *Mária országa*, még akkor is, ha ezt az elmúlt évtizedekben elhazudták előlünk. Majd rámutatott: nagyon sokat kell még munkálkodnunk, tennünk hazánk lelki megújulásáért, feltámadásáért. Arra kérte a zárandókokat, imádkozzanak a Szentlélekhez, adja meg azt a lelkületet mindenkinek, amely Máriát egész életében elkísérte, hogy Jézus Krisztust, egyszülött Szent Fiát lelkében végigkísérje az úton – a bölcsőtől a kereszthalálig, a szenvedések között és a dicsőségében is.

A Lorettói litánia a hívekkel

„Lelkem tiszta lánggal ég, ó Mária éretted. Rólad szólnom édesség, szívem úgy megilletted...” – csendült fel Máriaének az egybegyűltek ajkán a szentáldozat végén, s végül közös könyörgéssel, a *Lorettói litániával* zárult a szertartás.

(Veszprém, Napló – Olvasói levél – 2010. 06. 14.)

RAB MÁRIA HÍDJA

HÍD A SZŰZANYÁHOZ

Kővári Lászlóné

Egyre nagyobb problémát jelentett a Rab Mária-forrás megközelítésében a híd hiánya. Idős, 70-80 éves emberek nehezen tudtak átkelni a patakon, az átjárást segítő köveket pedig mindig elvitte a legközelebbi áradás. Példaértékűnek nevezhető a *Szent László Plébánia* híveinek az összefogása, ahogy segítettek a nehezen közlekedő embereknek.

Isten áldja meg őket buzgalmukért és önzetlen munkájukért!

Kora tavasszal kimentünk a fiammal a „Rab Máriához”. Szomorúan tapasztaltuk, hogy nem lehet a vizesárkon átkelni. Télen a sok csapadék a földből kialakított lépcsőket elmosta – a kövek nagy részét a víz elvitte. Csak nagy nehezen tudtunk átérni a túlpartra. Szóltunk Kovács Sándor asztalosnak, aki 2009-ben a keresztet elkészítette és segítette felállítani, hogy nézze meg, hogyan lehetne itt egy átjárót kialakítani. Ki is jött a feleségével, megmérte, rajzot készített és megmondta, mi szükséges a hídhoz. A szakhatósági engedélyek beszerzését, az egyeztetést a Hét Domb Egyesület vállalta magára.

Pénzünk nem volt, ezért Kővári László felajánlott két 6 méter hosszú gerendát. Ezeket Happ János vállalkozó ingyen beszállította Márkóról. A teherautóra ifj. Kővári László és barátja rakta fel, majd ők cipelték be az útról a helyszínre Veszprémbe. A többi faanyagot Vasáros kanonok úr vásárolta meg, és Mészáros István fuvarozó a helyszínre szállította ingyen. Most már csak a segítőkkel kellett egyeztetni, hogy április 26-án ráérjenek, amikor az asztalos kitűzte a híd elkészítésének idejét. A mesternek Grám Gyula ács is segített. Kővári László és csapata pedig a földmunkát végezte el.

Estére elkészült a híd, és boldogan mentünk át rajta a kereszthez és Máriához, hogy megköszönjük a segítséget

A REJTÉLYES MÁRIA-SZOBOR A HELYÉT KERESI

AKIT ISTEN A GONDJAIBA VETT

A 2010. május 1-i rendezvényen jelen volt és megosztotta velünk élményeit **Resperger Ferenc** is, aki a Rab Mária Híradó előző számában beszámolt arról, hogy mint egykori köztörvényes elítélt, jelenleg börtönmissziós tevékenységként **Vagner Mihály** állandó diakónussal visszajár a Váci Fegyházba tanúságot tenni a fogva tartottak előtt Isten ínségben is megtartó szeretetéről.

Élete utóbbi történései is erről a szeretetről vallanak. Sorsa ugyan több szomorú fordulatot is vett nemrég; vesziprém állását, hajmáskéri ideiglenes lakását elvesztette, hón szeretett anyósa is elköltözött a családtól, s nevelőszülőknél élő kisfiát sem vehette még magához –, azonban a bajban sokan fordultak feléje segítő kézzel, ki anyagiakkal, ki mással. A Vilonyán szolgáló **Bikádi László** református lelkész Vagner Mihály diakónus ajánlására felkarolta a nehéz sorsú családot és a vilonyai parókia területén lakást és megélhetést biztosított a számukra. A lelkészről tudni kell, hogy neve jól ismert a hazaszerető megyei közösség körében, több tevékenysége mellett például a hazánk történetében jelentős szerepet betöltő sólyi ezeréves templom régészeti ásatásait kezdeményezte, szervezte és támogatta.

Resperger Ferenc most elégedett a sorsával és május 1-én e jeles alkalmával egy felajánlást tett a Rab Mária-forrásnál.

Rácz Katalin

A SZŰZANYA-SZOBOR ÚTJA Resperger Ferenc

Most a Rab Mária-forrásnak felajánlott Mária-szobor történetét osztom meg veletek.

Mint ahogy már említettem, gyermekkoromban árván éltem és szinte mindenhol megszöktem. 1973 őszén, 17 éves koromban is szökésben voltam a nevelőszülőktől. Munkát, otthont keresve jártam a megyét, hogy utána a magam erejéből, Isten segítségével új önálló életet kezdjek. Így jutottam el egy este a bakonyi kis faluba, Bakonygyiróra. Úgy 9 óra tájban eleredt az eső. Egy padon üldögélve láttam az utca végén egy nagyon leromlott, lakatlan régi házat. Oda húzódtam be. Gondoltam, ott majd álomra hajtom a fejem. Bevackoltam a padlason egy sarokba magam. A régi szalmára egy gerendán lógó nyakbátot tettem. Már félálomban voltam, amikor éreztem, valami nagyon nyomja a fejem. Gondoltam, odébb tolom, bármi is az. Ahogy a szalmát és a szemetet eltoltam, egy kis szobor került a kezembe. Szegény merő piszok volt.

Másnap is ott bent a padlason töltöttem a délelőttöt. Gyorsan telt az idő, mert a szobrot tisztogatni kezdtem. Még nem tudtam akkor, ki is Ő. Egy szép nőt ábrázolt. Azóta már tudom. Utána végig kísért, még úgy is, hogy ismerősöknél, nevelőszülőknél telelt ki. Hogyha nem lehetett velem, mindig őrizte valaki! Mária azóta életem része lett. Volt kihez fohászaim szállhattak, volt aki meghallgatott, ha szóltam hozzá. Volt, aki el akarta kérni, s olyan is, aki meg akarta venni. De Őt nem lehet pénzért megvenni, csak igaz szeretetből cserélhet helyet.

Így kerülhet most majd az igazi helyére, a Rab Mária-forráshoz, hogy onnét nézhessen ezután mindazokra, akik eléje járulnak könyörgésükkel, panaszos kiáltásaikkal.

Resperger Ferenc VERS MÁRIÁHOZ

Hányszor szállt feléd imám
Hányszor néztél le reám?
Utadat mindig velem jártad,
Légy áldott Mária!!!

Néha könnyezve szóltam
Néha neked daloltam
Fájdalmamra Te hoztál vigaszt
Légy áldott ezért és boldog Szűzanya

Áldd meg mindazt, ki hozzád rohan
Nyújts vigaszt a zokogóknak
Tedd boldoggá az életét
Hogy imában zengje Szent Fiad
nevét. Ámen.

A szobor gipszből készült, 40 cm magas, 2 kg súlyú. A gazdagon redőzött ruházat alól csak a mezítlbas lábfejek látszanak ki, jellegzetesen hosszúkas lábujjakkal, amint egy virágos-füves lejtős talapzaton bal lábára helyezve a testsúlyt éppen lép egyet előre. Világos palástja szélén vastag, sötét színű csík fut végig – az eredeti színe megállapíthatatlan –, s karjait ezen átfűzve középen imára kulcsolja. A palást alatti ruha szintén világos színű, sötét szegéllyel, kivéve a két lábfejnél, ahol az alján két vörös folttal talán rózsákat akartak ábrázolni, fölöttük pedig talán a zöld leveleiket. A fejet is fedő palást alól kilátszik a Szűz hátrafésült sötétbarna hajából egy kevés. Magas, sudár termete, karcsú nyaka, kicsit oldalra billentett feje, hófehér arca, nemes arcéle, szépen ívelt szemöldöke, nagy sötét szemei, aggódó tekintete azt sugallják, hogy képzett középkori mester alkotása lehet. Sajnos nincs jó állapotban, a valószínűleg rózsafüzért tartó összetett kezei töredezetek, a festés színei megkopottak. A szobor komoly restaurálásra szorul.

FELHÍVÁSSAL FORDULUNK A KEDVES OLVASÓKHOZ!!!

Várjuk segítségüket, ötleteiket és javaslatukat a szobor rendbe hozásához, valamint, hogy hová és milyen módon helyezzük ki a forráshoz.
Ezzel kapcsolatos hozzászólásaikat kérjük az Olvasói Levelek rovatunkhoz küldjék be! (A szerk.)

AZ ERŐS HIT ÉS ERŐS AKARAT KIS BAJNOKAI

Szücs Bernadett

A május végén megrendezett Jutasi őrmester-túra két legfiatalabb befutója egy kilenc éves kislány és egy tíz éves kislány volt. Kik ők? Botos Száva és Porga Ábel.

Szerettük volna őket jobban megismerni, ezért a Hét Domb Egyesület nevében egy kötetlen beszélgetésre hívtuk a kis bajnokokat a Cserhát Könyvesboltba.

SZÁVA

A Padányi Bíró Márton Katolikus Általános Iskola és Gimnázium tanulója. Testvérei, *Ramóna* és *Roland* után ő a legfiatalabb a sorban. Kedvenc tárgyai a matek, az írás és az ének.

Szabadidejében sem unatkozik a sportos kislány: táncol, kézilabdázik, focizik és természetesen a túrázás sem marad ki az életéből. Szüleivel gyakran jár Tihanyba, Balatonfüredre és a Bakonyba geocachingelni. Ilyenkor a gyaloglás mellett örömet leli az elrejtett dobozok keresgélésében, felkutatásában is. A Jutasi őrmester-túrán Száva nyerte meg a legfiatalabb (a túrát 17 h-ig teljesítő) résztvevőnek járó kupát, amelyet a Magyar Honvédség Nyugat-magyarországi Hadkiegészítő Parancsnokság veszprémi parancsnoka, Kovács Sándor ezredes ajánlott föl. A kupát

Száva átveszi kitüntetését, a kupát Litka Violetától – a háttérben Ábel

Györe Gyula alezredes és Litka Violeta őrnagy adta át. Kiderült, hogy ez a díj Amikor emlékeztet a túráról kérdeztem, az ausztriai Medveölőszurdokot (Bärenschützklamm) említette, amelynek végigjárása egy felnőtt számára sem kis megmérettetés. A következő kitűzött cél pedig a Cuha 50-es teljesítménytúra lesz.

Száva édesapja így foglalta össze a Jutasi őrmester-túra élményeit:

„Ez volt az első teljesítménytúránk, és ez volt az eddig egy nap alatt legyalogolt leghosszabb távunk. Bár sokat járjuk a természetet, ez családi hobbi is, de a teljesítménytúrákat nem nagyon figyeltük (eddig). A geocaching játék, amit leginkább űzünk. Ez egy GPS-es kincskeresés városokban, erdőben, mezőkön. A ládakeresgélés miatt már mentünk 15-20 km-t, így csak egy kis bátorság kellett, hogy kipróbáljuk a jutasi kőjárót is. A helyszíneket már ismertük. A kőjárót útvonalán 6 db elrejtett geoláda van, amiket már régebben felkerestünk, a Csátári- kilátónál pedig utoljára május elsején voltunk, tehát ismertük a ránk váró feladatot. Sajnos, a feleségem most nem tudott velünk tartani, így csak ketten vágunk neki a távnak. Egyetlen célt tűztünk ki magunk elé: végigmenni. S ez szerencsére sikerült is. Az eleje könnyű volt, Száva a Jutas-pusztá – Csátár-elágazás közötti szakaszt nem szerette. Elégé tűzött a nap, és a viszonylagosan sík vidéken kicsit unalmasnak tűnt a gyaloglás. A holtponthoz kb. a felüljáró és a fizető kút közötti mezőn volt, akkor látszott rajta,

hogy nincs sok kedve tovább menni, eléggé le is lassultunk. Némi beszélgetéssel sikerült elterelni a figyelmét a kútig. A fel-frissülés után, ahogy emelkedett a terep, úgy emelkedett a hangulata is. A kilátónál pihentünk egy kicsit, majd mivel a félúton túl voltunk, és innentől fogva már hazafelé vitt utunk, ezért kényelmes tempóban folytattuk a gyaloglást. Az Ördöggrágtá-kőnél narancsot és banánt evett a gyerek, és a ponttől meghallotta, hogy a Kiskúti csárdában virsli várja, így nem kellett ösztökélni. (Szendvicset, csokit, és ropit és almát is vittem magammal, de az egész úton eddig csak ropit evett.) Ezen a szakaszon volt a legnagyobb átlagsebességünk, már vitt a lábunk. A csárdában megette az én adag virslimet is, és pihentünk pár percet. Nem mertem hosszasan ültetni, nehogy begörcsölgjön a lába a tovább indulásnál, így elindultunk a befejező szakaszra. Ismételt könnyű városi séta, a végén nehezítve egy kis lépcsőmászással, majd a cél. A kupa átadásánál szerintem nagyon megilletődött, de büszke is volt magára. Otthon boldogan újságolta, mutogatta a díjat, de az is igaz, hogy aludni sem kellett.

(Másnap mondtam neki, hogy jövőre nem ide, hanem a Kinizsi 100-ra nevezünk. A válasza egy „tudod mikor..?!“ volt, de a további 20-30 km-es túrákra nem ellenkezett.) Köszönjük a rendezést, jól éreztük magunkat.

(Némi statisztika a GPS adatok alapján: megtett út 28,84 km, mozgási idő 6 óra 13 perc, mozgási átlagsebesség 4,6 km/h, teljes átlagsebesség 3,8 km/h.)

A „legfiatalabb befutó” a honvédekkel

ÁBEL

Csakúgy, mint Száva, ő is padányis diák, 3. osztályos volt az idén. Ő az elsőszülött a családban: Hanga és Boróka bátyja. Kedvenc tantárgyai a testnevelés és a hittan. Nem csoda, hogy sikerült teljesítenie a túrát, hiszen többféle sportot úz, rendszeresen focizik, úszik, kézilabdázik. Kedvelt időtöltése még a legózás és az olvasás is. A Jutasi őrmester kőrájáratán kívül más teljesítménytúrán még nem indult, de ezt viszont ezúttal már harmadszor járta végig. A leginkább embert próbáló szakasznak – és ebben egyetért Szávával – a murvabányát tartotta a maga kopárságával, monotonásával. Legjobban az Ördög-rágta-követ zárta a szívébe, talán azért, mert itt már szüleivel is járt.

Ábel a túrákat mindig anyukájával kettesben trappolja végig. Kiderül beszélgetésünk során: ők a „menő manók” a családban. Azt is elárulja, hogy ez jó alkalom kettőjüknek, hogy elbeszélgessenek, ezért nem is igazán szeretné, ha a tesói is becsatlakoznának.

Vannak kedvenc túrázó helyei, ilyen a szentbékálai kötenger és a Cuha-völgye. A Jutasi őrmester-túra végén Száva pont az orra előtt vitte el a legfiatalabbnak járó túra-kupát, pontosabban Ábel már a célban volt, amikor – még öt óra előtt – megérkezett Száva is, aki fiatalabb nála.

- Nem ez volt a fontos – válaszolja komolyan, amikor megkérdem, nem volt-e egy kicsit csalódott –, hanem az, hogy végig tudtam csinálni!

Ezen az érettségen, sportszerűségem magam is meglepődöm.

Gyorsan, de tartalmasan telik a nyár! Ábel már két táborban is volt: egyik a ciszterci apátság által szervezett lelkigyakorlatos tábor, a másik a Veszprémi Laczkó Dezső Múzeum olvasótábor. Az előbbiben főként túráztak, beszélgettek, gitáros miséken vettek részt, az utóbbiban Tatay Sándor Kinizsi Pál című könyvét olvasták, ehhez kapcsolódó helyszínekre utaztak, sőt az író lányát is meghívták körükbe.

- Mi a következő kitűzött cél? – érdeklődöm.

- A Balatonalmádi-Sümeg gyalogos zarándoklat szeptemberben. A Tapolca – Sümeg szakaszt már tavaly megtette Ábel, de az idén szeretne az egész útvonallal megbirkózni.

- Kívánom, hogy sikerüljön!

Ábel a „Célban

Ábel visszaemlékezése a Jutasi őrmester túrára:

„Előző nap már nagyon vártam, hogy elinduljunk az őráratra. Amint odaértünk, mi voltunk az első. Az én sorszámom volt az egyes, Anyáé pedig a kettes. Elindultunk, a várkapuban volt az első állomás, majd a következő a levéltárnál. Odajött Apa, Hanga és Boróka is. Onnan átmertünk a Rab Mária-forráshoz. Nagyon meglepődtem, mert régebben még nem volt ott a szobor és a híd. Elmentünk egy vasúti hídig, de jött a vonat és mi beugrottunk a bokorba. Utána elértünk az ejtőernyős emlékműig, ahol láttunk hat katonai repülőt felszállni. Innen teljes gőzzel érkezünk meg Csatárra, pont délre. Valahogyan felértem a hosszú kaptatón, s onnan eljutottunk a legjobb helyre, az Ördög-sziklára. Majd elmentünk virslit enni. Már nem volt sok a célig, ahova hamarosan be is értünk.

Hazamentünk és én egyből lezuhanyoztam, a számítógépen felépítettem egy kikötőt, és éreztem: az erős hit és akarat minden akadályt legyőzött!”

OLVASÓI LEVÉL

A JUTASI ŐRMESTER-TÚRÁRÓL

Kedves Hét Domb Egyesület!

Köszönöm a meghívásukat. Sajnos, kicsit későn figyeltem fel tiszteletreméltó mozgalmukra – a Rab Mária Híradó első számából értesültem róla. A Jutasi őrmester-túra legfontosabb üzenete számomra, hogy ismét láthattam: Nagyon sok jó ember van Veszprémben! Ezt a „vizes kártya” kapcsán is megtapasztaltam. Egy régi jó ismerősöm (a Bakonykarsztnál) segített, s szinte az utolsó perc utáni percben kaptam tőle a kártyát, amelyet mindenki örömmel használt, és nem (NEM!!) vitte el senki! Tudtam, hogy így lesz, a jószándékot ritkán csúfolják meg – ezt tapasztalatból (is) tudom. Mellékelten vissza is küldöm, jó lesz 2011-ben is – vagy esetleg hamarabb, ha a túrázók arra járnának. Vegyék szerény hozzájárulásomnak!

(Olvasónk kedves ötlete volt ugyanis, hogy a csatáriak kútjánál egy ingyenes kártyát helyezett el, ennek révén a túrázók a kút vizével korlátlanul olthatták szomjukat – a Szerk.)

A túra során nagyon jól érezte magát MINDEN résztvevő. Az unokám is fáradhatatlanul tekert a kis bicaján, aztán a vasútállomáson felmászott a mozdonyra, és persze hol a kis helikoptert, hol a lefelészálló „nagyokat” csodálta útközben a Jutasi nagymezőn, ahol egy nemzetközi hadgyakorlat zajlott; vadászrepülőgépek manővereit figyelhettük meg. Ez nagy élmény volt számára is. A szervezés, a térkép, a Híradó, az útvonalleírás is KITŰNŐ volt. A túra minden tekintetben gyönyörködtető! Még pár szó mániámról: a szemérről. Ha lesz kis időm, a mederből összeszedem az áradások „hordalékát”. Nem nagy ügy, kérek hozzá zsákot az önkormányzattól, és akkor el is viszik majd valamelyik kuka mellől. S a következő túra előtt javaslom, hogy szedjük össze a szemetet a forrás és a vasútvonal közötti szakaszon, a túraút mentén. Ha egy-két helyre összerakjuk, a város elszállítja majd. Biztos!

Még egyszer mindent köszönünk!

Üdvözlettel: Dr. Hankó András

HÁLA LEGYEN, VISSZAKAPTUK! Lechner László

Hála legyen, hogy visszakaptuk „Rab Máriát”! Különös e szavaknak a csengése számomra, mert nemcsak egy szép emlék fölelevenítését jelenti. Hiszen annak az örömteli jele is ez, hogy mások, főleg a fiatalabbak körében utat tör azoknak az értékeknek a felismerése újra, amelyek évtizedekkel ezelőtt a mi életünket is szebbé tették.

Családi kirándulás a-forrásnál, 1943

A fél évszázad materialista szemléletének mindenhatóságát hirdető irányzat letűnése után jó látni és tapasztalni az emberi természetnek az emelkedettebb igények és a lelkiséget gazdagító adományok felé fordulását egyre szélesedő körben. Ilyen igények hívták életre többek közt a „Rab Mária” néven ismert kiránduló- és kegyhelyet, ahol a közvetlen természeti környezet és a szakrális emelkedettség egyszerre adhat a lelki békéhez vezető felüdülést. Mindez szép harmóniában egyesül a forrásnál, ahol a helynek különös kisugárzása van. A hajdan egyénileg kifüggesztett hálaadó márvány-táblácskák minden arra járóhoz szóltak, ma pedig már az újraállított kereszt, az elhelyezett virágok, az alkalmi közös énekek és imák is ezt szeretnék szolgálni. Talán nem túlzás, ha úgy gondoljuk, hogy jobb emberként térhetünk innen haza.

Kilencéves koromban, 1939-ben elemista iskolatársaimtól hallottam először a Rab Mária-forrásról, miután szüleimmel *Felsőíregről* (ma *Iregszemcse*) Veszprémbe költöztünk. Egyike volt ez a közkedvelt Veszprém környéki kirándulóhelyeknek, s most pedig egyik állomása lett a 30 km-es Jutasi őrmester-túrának. Már kezdetben is nagy hatással volt rám Veszprémben a várhegyet

megkerülő patak völgy csobogó vízimalmaival, az árnyas fűzfaligetnek és a merészen kiemelkedő Benedek-hegy, tetején a kereszttel. A lankás-dombos Tolna-megyei táj után csodás új világot jelentett számomra a sziklás-erdős Séd-völgynek a Betekintstől a Laczkó-forráson át a Tekeres-völgyig terjedő szakasza, a városhoz legközelebb fekvő Fejes-völgy – ahova aztán az Állatkert települt be –, majd az Aranyos-völgyön és a fenyves sétányon elérhető, sajátos áhítatú Rab Mária-kegyhely.

Kirándulás a Gulya-dombra, 1944

Abban az időben a mainál sokkal nagyobb gondot fordítottak az emberek, a családok, az iskolák a lelki töltekezésre, rendszeres kirándulásokkal, különböző programokkal. Kiemelkedő volt ezek sorában például tanévzárók előtt a Madarak és Fák Napja megünneplése a Rab Mária-forrásnál, ahol az énekelve kivonuló diákcsoportok megpihenve hallgatták oktatóik előadásait a természetrajz tantárgyhoz kapcsolódó, de a tankönyvek anyagán is túlmutató ismeretekről. Számomra felejthetetlen élményt jelentettek mindig *dr. Rédl Rezső* tudós piarista botanikus tanár előadásai gimnazista koromban. Ő a Bakony flórájának leghíresebb ismerője volt. A gimnázium cserkészcsapata kiképzési foglalkozásait is gyakorta ezen a helyen tartotta meg, s ez volt a pihenő-, vagy a végállomása legtöbbször a forgószínpadszerű akadályversenyeknek.

Szólnom kell még az olyan kirándulásokról is, amikor két-három ismerős család különböző életkorú gyermekeivel együtt töltötte el itt a vasárnap délutánt. Az árnyas erdő apacsozó bújócskázáshoz, a vasútvonal felőli tisztás labdázáshoz kínált jó lehetőséget. Ilyen kiránduláson találunk egymásra még gyermekkori pajtáskodásban feleséggel, aki

három leánytestvérével együtt ugyan-csak hasonló természetkedvelő indítatást kapott a szülőktől s az iskolától. Régi fényképek tanúsítják, hogy a hajdani angolkisasszonyok és az irgalmas rendi tanárnők is kivonultak e helyre a tábori misékre és más alkalmi rendezvényekre növendékeikkel.

Gyermekkorom idejére esett a Rab Mária-forrás és kegyhely fokozatos kiépítése olyanná, ahogy az a korabeli fényképeken látható. Közismert volt, hogy ebben jelentős szerepe volt a hajdani Jutasi Altisztképző Intézet növendékei munkájának. Gimnazista osztálytársam és azóta is legkitartóbb barátom, *Hadházy József* – kinek alezredes édesapja a lovasság parancsnoka volt az intézetben –, mondta el még gyerekkoromban, hogy a forrás kiépítésében *Markóczy János* iskolaparancsnok (akkor még ezredes, később vezérőrnagy, majd altábornagy) személyesen is részt vett. Ez is alátámasztja, hogy a jutasi tiszthelyettes-növendékek becsületes odaadással szolgálták hivatásukat, sokan közülük életüket is adták az ügyért, amit igaz hittel vallottak.

Az is bizonyíték a pozitívumokra, hogy a Rab Mária-forrás újbóli felfedezése a jutasi gyökerekből sarjadt, ahogy azt *Rácz Katalin* részletesen leírta a Rab Mária Híradó első, idei áprilisi számában. Mi az első jelzést – vagyis hogy lépések történtek a kegyhely újbóli életre keltése ügyében –, feleségem líceumi osztálytársától, *Koczkané Korpácz Máriától* kaptuk.

Lechner László, Lechner Pál, Hadházy József és elől a kis Lechner Ágnes, 1943

Nejem, a veszprémi hagyományokat lelkesen tisztelő De Châtel-lányok egyike, nyomban oda figyelt a hírre, és a 2007 nyarán megjelent egyik Napló-újságcikk nyomán felvette a kapcsolatot Rácz Katalinnal. Ettől kezdve bekapcsolódtunk az eseményekbe.

Ott voltunk 2009. február 28-án a Dubniczay-házban tartott, tartalmas és színvonalas tájékoztató előadáson, s a továbbiakban is részletesen kaptuk az értesítéseket, és tettük azt, amit idős korunk korlátai közt megtehattünk. E sorok megírásához a 2010. május 29-én tartott helyszíni találkozón nyert személyes élményeim és Rácz Katalin biztatása vezetett. Öröm volt számomra az ott megismert, vagy már korábbról ismert emlékezőkkel, támogatókkal való együttlétet, s ebben osztozhattam barátommal, Hadházy Józseffel. Az ő élményeit tovább gazdagította a megyei levéltár kiállítása és a dokumentációk közreadása az egykori jutasi altisztképzőről, hisz mindez gyermekkorát idézte elébe.

A túra legfiatalabb résztvevője

Igen jó volt látni az e napon megszervezett Veszprém körüli 30 km-es túra fiatal résztvevőinek sokaságát, akik időnként csoportokban tűntek fel rövid pihenőre a Rab Mária-forrásnál. Páratlanul kedves és vidám látványt nyújtott egy fiatal apukának a kerékpárhoz kapcsolt utánfutó babakocsija, amelyben bizonyára a túra legfiatalabb résztvevője foglalt helyet, mint utas.

Megnyugvással tölthet el bennünket, idősebbeket, hogy jó kezekbe került a kegyhely újjáélesztésének ügye. A siker záloga a résztvevők fiatalos lendülete és jól megszervezett összefogása.

MÁRIA MINDENKIÉ...

Bontó Józsefné

Hogy mit jelentett számomra gyermekkoromban a Rab Mária-forrás? Vallási nevelésemnek és vallásgyakorló életformám kialakulásának az egyik döntő helyszíne volt. Nem eget rengető jelentőségű témáról írok most, de az élet aprónak tűnő eseményei is mély hatást tudnak gyakorolni az emberre. Nem véletlen, hogy bennem is erősen rögzültek emlékeim, melyeket most felidézek...

Kislánykoromban az akkori Újtelepnek nevezett városrészben, a Szigethy József utcában laktunk, melynek lakosai összetartozó közösséget alkottak. Része volt ebben az új családi házak új lakosainak vegyes, a szituáltság és életvitel szerinti megosztottságának, de az akkor még általánosnak mondható familiáris együttlakásnak is, s a gyermekek körében a barátkozást erősen befolyásoló, zömmel azonos iskolához és egyházhoz tartozásnak. Ez a terület az akkori Boldog Margit plébániatemplomhoz tartozott.

Bevezetőmben neveltetésem meghatározó tényezőire utaltam. Mert bizony, kapcsolódik mindez a Rab Mária-szoborhoz, a forráshoz, az emlékhelyhez.

Dr. Szemes József plébánosunk és a vezetése alatt működő képviselőtestületben vezető szerepet betöltő édesapám, s az egész családnak egyaránt a nagy Mária-tisztelek körébe tartozott. Mivel baráti kapcsolat fűzte őket össze, nézeteiket, elveiket, hitvallásukat magánbeszélgetéseik során is megismerhettem. Voltak témák, amelyeket később az édesapám részletes magyarázatai nyomán értettem meg, az esti, vagy séta közbeni beszélgetésekben. Lakhelyünkhöz a Rab Mária-forrás közel volt, ezért gyakran választottuk egy-egy vasárnap délutáni kirándulás célpontjául. Boldogan időztünk itt, s természetesen a gyermekien kíváncsi kérdéseimre mindenkor megkaptam a választ. Tudomásul vettem: nem raboskodott itt Szűz Mária, s a szobornak kialakított hely mindenkié. Mindenkié, mert Szűz Mária mindannyiunk édesanyja. Bárki kérheti a segítségét, a közbenjárását, Ő teljesíti.

Csak hogy az életkorral együtt járt a csintalanság is. Két fiútestvérem volt, s mindkettőnek széles baráti köre. Gyakran összeverődtek, s elmentek felnőtt felügyelete nélkül is erre a helyre. Időnként engem is elhívtak, s a csábításnak nem tudtam ellenállni. Volt, amikor találkoztunk idegen emberekkel, vagy másik gyerektársasággal. Amilyen közvetlen és őszinte voltam, otthon elmeséltem, hogy mit láttunk, mit hallottunk.

Ilyenkor a szüleim nemtetszésüket fejezték ki mindig engedély nélküli távozásunk miatt, s az ott történeteket – elmesélésem alapján – értékelték. A fatörzsbe szabad emléktáblát felszegezni, mondták, mert az a köszönet jele, és mások figyelmét felhívja rá, hogy érdemes Máriához fohászkodni.

Viszont szórakozásból nem megengedhető az élő fa törzsét megsérteni! Az épített helyeket, objektumokat, mint a kis híd, védeni és kímélni kell, mert a szertelen ugrálástól beomolhat!

A kis vízfolyást sem azért tisztítják, gondozzák, hogy azt a gyerekek kővel és mohával eltorlaszolják. Az ehhez hasonló viselkedési formákra egyéb városkörnyéki kirándulásaink során is figyelmeztetett az apukám.

Nem véletlen tehát, hogy mindez bennem is hathatósan rögzült, s az idő homályából, emlékeim között most felszínre tört.

1954-ben a Szigethy József utcai ház előtt: Horváth Józsefné (nagyamama), dr. Horváth Ákos, dr. Horváth Ákosné és gyermekeik; Ákos, Elvira (Bontó Jné), Ödön

Dr. Horváth Ákos és Ödön 1942 körül a Rab Mária-forrásnál

A TISZTEK HELYETTESEIT KÉPEZTÜK

Vitéz Káplán György

Szívesen emlékszem vissza katonamúltam legkedvesebb periódusára, a jutasi Kinizsi Pál tiszthelyettes-képző iskolában töltött éveimre.

Káplán György m. kir. páncélos hadnagy. A fotó 21 éves korában, 1941-ben készült a hadnaggyá avatása utáni percekben a Ludovika Akadémia parkjában

Jeles érettségi és nagyon kemény vizsgák után felvettek a Ludovika Akadémiára, majd három esztendő múlva 1941. augusztus 20-án páncélos hadnaggyá avattak. 1942 nyarán a magyar 2. hadsereg kötelékében részt vettem a doni harcokban. Hazatérve, felsőbb döntésre, mint haditapasztalatokkal rendelkező tisztet, a jutasi iskola állományaiba vezényeltek.

Ez az intézmény előttünk nem volt ismeretlen. Még ludovikás korunkban részt vettünk a nyári gyakorlatokon a jutasiakkal együtt. Már akkor feltűnt, hogy a leendő tiszthelyettesek milyen kiváló magatartást tanúsítottak a gyakorlatok során. A fronton pedig közvetlenül láttuk, hogy a volt jutasiak mindig példamutatóan teljesítették a feladatukat.

Az iskola híres parancsnoka vitéz Markóczy János vezérőrnagy örömmel fogadott és a páncélos technikai és harcászati ismeretek oktatása mellett megbízott a matematika, a tereptan és a hadseregszervezés tantárgyak oktatásával, amelyeket azután nagy lelkesedéssel, és úgy érzem, sikerrel művelttem.

Jutason nagyon kemény szelekció uralkodott. Ha bármilyen okból egy tiszt, vagy egy hallgató nem felelt meg a követelményeknek, még aznap, a délutáni gyorsal mehetett vissza az eredeti alakulatához. A hallgatók mindent megtettek, hogy eredményesen fejezzék be tanulmányaikat. Az itt végzetek gyorsabban léptek elő, nem kellett letenniük a mások számára kötelező időnkénti szakmai és katonai vizsgákat. Az akkori államvezetés az „egykeresős családmódot” tartotta szem előtt, garantálta a létbiztonságot, biztosította a hivatásos katona rangjához illő életmódot. Követelmény volt a becsületesség, a korrekt megjelenés, a fegyelmességek és a pontosság. Nagy súlyt helyeztek a kulturáltságra, a feszített tanulmányi idő mellett esténként lehetőségük volt a hallgatóknak színházi előadások megtekintésére is.

Szép őszi-tavaszi délutánonként a hallgatók felkereshették a Rab Mária-forrást is, ahol módjuk nyílt rövid konzultációkra, és a szép környezetből valószínűleg egy-egy fohász is szállt az Egek Urához – különösen vizsgák idején – a jó eredmények elérése érdekében, vagy esetleg a hivatásos állományba való felvétel előtt, vagy a leánykérés sikerességeért is. (Ugyanis a házasságkötés előtt a leendő tiszthelyettesnek nősülési engedélyt kellett kérni.)

A Rab Mária-forrásnál több ízben beszélgettem a közelmúltban rablógylakosság áldozatává lett dr. Szemes József atyával, a kegyhely egyik „motorjával”, aki akkortájt még egészen fiatal pap volt, „az üdvösség illata rajta” és csak úgy sugárzott belőle a hit és a vidámság. Sikertelen megőriznem az esküvőre küldött kedves levelét, amely még mindig optimista hangvételű volt, pedig már 1949-et írtunk akkor; működött a halálgyár és a reményre semmi kilátásunk sem volt...

1944 második felében hazánk is hadművelleti területté vált, bombázások kezdődtek, augusztus 27-én a Vörös Hadsereg átlépte a határt... Az utolsó évfolyamot nagy ünnepélyességgel bocsátottuk útjára, amely többnyire védelmi harcokból állt. Jutasra egymás után érkeztek a „Szigorúan titkos!” parancsok. A katonai iskolákat a magyar-német hadvezetés egyezménye alapján

fokozatosan áttelepítették a „Német Birodalomba”. Ez lett a sorsa Jutasnak is. Négy vasúti szerelvény vitte az iskola személyi állományát, hozzátartozókat, lovakat, kocsikat a nagy ismeretlenbe, Nyugatra. Először a szovjet haderő, amelyiktől sikerült megszabadulnunk, majd 1945 áprilisában az amerikai hadsereg egyik páncélos hadosztálya fogta el az iskola fegyvertelen tagjait. Katonáinkat – és a tiszteket – különböző fogolytáborokba szállították, az anyagi felszerelést benzinnel leöntötték, a hatalmas máglya lángja az égig lobogott. E láng a végzetet jelentette és a hőn szeretett jutasi iskola, Közép-Európa egyik leghíresebb katonai iskolája megszűnt létezni. Dicsőség emlékének, volt hallgatóinak és tisztjeinek!

Szerencsére a felújított főépületbe nemrég a Veszprém Megyei Levéltár költözött és nagy gonddal, tisztelettel ápolják iskolánk emlékét, többek között egy állandó kiállítással is.

Káplán György 2009-ben a Ludovika Akadémián

Nekem megadatott még, hogy ifjúként láthattam a Rab Mária-forrást virágkorában is, s megközelíthettem bárbar módon tönkretett állapotában is. Most pedig reménytelt örömmel figyelem, hogy milyen sokan tevékenykednek Rácz Katiék vezényletével, hogy újra kivirágozzék Szűz Mária kultusza ezen a „feltámadt” kegyhelyen, s nemcsak a Királynék Városában, hanem hazánk egész területén, mindannyiunk javára.

Ah, hol vagy, magyarok

1. Ah, hol vagy - ma - gya - rok tün - dök - lő csil - la - ga
2. Ró - lad em - lé - kez - vén csor - dul - nak köny - nye - i,
Ki vol - tál va - la - ha or - szá - gunk is - táp - ja?
Bú - val - har - ma - toz - nak szo - mo - rú me - ze - i.
Hol vagy Ist - ván ki - rály? Té - ged ma - gyar kí - ván,
Lan - kad - nak szün - te - len vi - téz - lő kar - ja - i,
Gyá szos öl - tö - zet - ben te - e - lőt - ted sír - ván.
Nem szün - nek i - szo - nyú sí - rás - tól sze - me - i.

3. Virágos kert vala híres Pannónia, Mely kertet öntöze híven Szűz Mária.
Kertésze e kertnek István király vala: Behomályosodott örvendetes napja.
4. Előtted könyörgünk, bús magyar fiad, Hozzad fohászkodunk árva maradékid.
Tekints, István király szomorú hazádra, Fordítsd szemeidet régi országodra.
5. Reménységünk vagyon benned s Máriában, Mint magyar hazánknak hív királynéjában.
Még éltedben minket ennek ajánlottál, És szent koronáddal együtt feláldoztál.

A »Kinizsi Pál« Jutasi Általános Iskola Szüneti Éneke

Ha haza - szeretet él szívünkben, élni fog a hon! Szép országom
védlek, úgy szeretlek, úgy imádlek téged. Drága hazám bró -
mest neked adom a töltsé csepp vérem. Míg magyar Kebel lehel,
s benne szív do - bog, élni fog, szép hazám, míg a Föld forog
Rajta, ifjú nemze - dék, itt az - alka - lom, Munka és erő után
Siker hatá - lom!

AZ ALTISZTKÉPZŐ KÁPOLNÁINAK ÉPÍTÉSE

Dr. Földesi Ferenc

IMATEREM SZENT IMRE TISZTELETÉRE

A nemzeti hadsereg minden katonai egységénél egykor a szabályzatokban előírt hitélet folyt. Lehetőség szerint mindenütt létesítettek a felekezeteknek megfelelő ima-helyiséget, kápolnát. Így volt ez Jutason is. Megalakulása után az altisztképző iskola területén lévő helyiségek-ből alakítottak ki imahelyet.

A katolikus kápolna egy, még az első világháború idején hadikórháznak épült barakk-helyiségben kezdte meg életét. 1924-ben, az iskola megalakulásakor a későbbi kápolna helyén még raktár, illetve tornaterem volt, amely azonban vasárnaponként már az Isten háza szerepét töltötte be. Majdnem húsz évig csak négy kopár fal között látta el feladatát a kápolna. Csinosítani, illetve újraépíteni a háború utáni nagy anyagi nehézségek miatt nem lehetett. Az iskola közben azonban állandóan bővült, ahogy a tiszti és tiszthelyettesi kar, valamint a hallgatók létszáma évről-évre nőtt. 1941 júniusában végül is az iskola parancsnoka, vitéz Markóczy János ezredes kezdeményezésére hozzáfogtak a felújításhoz. A szükséges munkálatokat az intézmény hallgatói részben szabad és pihenő idejüket is felhasználva végezték, ki mint kőműves, ki mint szobafestő, ki mint asztalos. Az építés, valamint a belső díszítési munkálatok terveit Horváth Andor főhadnagy, az iskola tanára készítette el. Az így újjáalakított római katolikus kápolnát azután dr. Czapik Gyula veszprémi megyéspüspök áldotta meg. A Honvéd Altiszti Folyóirat 1941 novemberé

ben a következőképpen írja le a kápolna építését:

„Nehéz volt az idomtalan barakkfalakat, főleg pedig a tartó-gerendázatokot és vasakat rendbe hozni, illetve eltüntetni. A szentélyt, amely arányosan illeszkedik a hajóhoz, komoly diófa-oltár uralja, egyszerű, de művészi vonalival. Az oltárt Szabó Mátyás ht. szkv. készítette el; ez méltó keretet ad az oltárképhez, mely Szent Imrét ábrázolja, a kápolna védőszentjét. Kétoldalt egy-egy kovácsoltvas kandeláber szórja fényét a szentélyre, amelyet művészi kivitelezésű kovácsoltvas kerítés választ el a hajótól.

A hajónak a szentély felé eső jobboldalán Szent Borbála, a tűzterek védőszentjének képe látható. A sarokban Jézus Krisztus szobra áll érdekes, rejtett megvilágításban. Emellett függ Szent László, a gyalogság védőszentjének képe. A másik oldalon Kis Szent Teréz művészi festménye, illetve a sarokban rejtett világítással a Szűz-Anya szobra. Emellett egy díszes pergamen, amely a kápolna újjáépítését, illetve megáldási aktusát örökíti meg.

A hajót 20-20 kényelmes, simavonalú padsor tölti be. Ez Csitkei István őrmester munkája. A falakon kovácsoltvas falikarok felett stáció-képek függenek. A hajó tetőzetéről három nagyméretű csillár ontja fényét. A tető vastartói között szintén kovácsoltvasból egy-egy vallásos és hazafias jellege áll, miáltal a tartószervezet eltűnik, s így az egész kápolna stílszerűvé, harmonikusává válik. Ez utóbbiak Szotyori István ht. szkv. munkái. A hajó hátsó kétharmadában a hősök táblája egy egyszerű vas-keresztrel, alatta az írás: 'A hősök tiszteletére'. Új karzat zárja be a szentélyt, melyről az iskola négyszólamú énekkara dicsőíti az Istent.

A bejárat szép tölgyfa-ajtó, fölötté egy timpanon megoldású tetőzettel, kereszttel. Ez Kis Nemes József őrmester munkája. A kápolna külseje különben egyszerű összhangban van a belső részekkel. Az ízléses festői munkálatokat Balogh Tibor őrmester végezte. Az anyagbeszerzést és munkairányítást Nemes Ottó és Sárán László szakaszvezetők végezték nagy odaadással és szaktudással.”

A MEGÚJULT PROTESTÁNS IMATEREM

Újjáépült a közös protestáns imaterem is, szintén az iskola akkori parancsnoka vitéz Markóczy ezredes kezdeményezésére és szintén Horváth Andor főhadnagy tervei alapján.

A protestáns imaterem is az intézet megalakulása után az egyik barakknak egy része volt. Szegényes, szűk kis terem volt. Berendezése alig állott valamiből. Férőhelye alig volt, többnyire álltak benne.

Az építkezéseket 1941 nyarán kezdte meg az iskola harminc hallgatója, akik gyors ütemben, főképp szabad

idejükben dolgoztak és esetleges mulasztásait külön órákon pótolták. Három hónap alatt készült el a munka. A közös protestáns templomot dr. Soltész Elemér tábori püspök avatta fel.

Az imateremről szintén a Honvéd Altiszti Folyóirat közölt részletes leírást a lap 1942. évi márciusi számában:

„Az építkezés előtt egy harmadrésznyi kis terem állott csak rendelkezésre.

„Leányom! Ha a lélek nem tisztul meg a szeretetben, tettei keveset vagy semmit sem érnek Előttem. A lélek tiszta szándékkal, az Én dicsőségemre végezze tetteit. Az Én áldozatommal és Máriával egyesítve mutassa be áldozatait, akkor tettei eredményesek lesznek. Ezt kívánom minden Nekem szentelt lélektől.” (**)

Első lépés volt: kivenni a közepén álló falat. Ezt négy-négy sima oszloppal pótolták. Így egy tágas, templomszerű, oszlopos termet kaptak. A termet, melyet a két oszlopsor három részre oszt, a komoly, egyenes vonalú szószék uralja impozáns vonalaival. Ez előtt diófából készült Úr-asztala. Ezt Csillag István ht. szk. és Németh József őrm. csinálta. Az úrasztalán hatalmas könyv, a képes Sylvester Biblia. A szószék felett majdnem kétméteres Krisztus-kép (Munkácsi: Ecce Homo-jának Krisztus alakja) uralja a termet. A szószéktől jobbra és balra egy-egy papi szék, bordó, aranyrojtos szegélyű terítővel. Somogyi József és Szentkereszti Miklós őrmesterek munkája ez.

A termet 10-10 kényelmes padsor tölti be. A két hosszabbik fal mentén szintén egy-egy padsor teszi lehetővé, hogy minden hallgató leülhessen. A padok Fenyvesi Károly, Rékási István, Köles István és Szilágyi Ferenc őrmesterek munkái. A falakon kovácsoltvas falikarok, a terem közepéről pedig két hatalmas vascillár ontja fényét. Új karzat zárja be az imatermet. Ez Csernya Mihály, Törő Antal és Zádorfalvi János őrmesterek munkája.

A világos okker fal, az ülőhelyek, az ablakok kis csillagos mintájú homályos üvegei, szép szószék, díszes úrasztal, karzat, ízléses összhangban vannak egymással. A falak, valamint a bútortart ízléses festését Rozsnyai Ferenc, Tóth

Lajos, Szilágyi István és Vidi Vendel őrmesterek végezték. Az imaterem külseje is teljesen összhangban van a belső részekkel. A bejárat egyenes, modern betonépítmény, melynek minden része erős hitet és akaratot sugároz. A pompás bejárat Lelkes János, Győri György, Kürti László, Magyar József, Szondi József és Tósoki Kálmán őrmesterek munkája. Széles lépcsők vezetnek fel a tölgyfaajtóig, melynek egyik szárnyán a Biblia, a másikon a kehely van.

A nagy építkezés belső és külső munkálatainál oroszlánrésze volt Tatai Imre mű. Őrmesternek, aki odaadó, lelkes, fáradságot nem ismerő tevékenységével alaposan hozzájárult eme szép imaterem megépítéséhez.”

RAJZOK ÉS „LÁTOMÁSOK”

Argyelán Jánosné művei

A Rab Mária-forrás melletti rendezvények hű támogatója volt kezdetektől fogva Argyelán Jánosné, közkedvelt nevén Hugi, akit műkedvelő szobrászművészként ismernek már városunkban. A Szent Mihály bazilikában az altemplomban láthatók a „Feltámadás” és a „Feltámadott” című művei, a sekrestyében pedig a „Beteljesedett” című terrakotta alkotása. S ő készítette el az első kis fakeresztet is, melyet a grotta maradványai mellett helyeztünk el. Felajánlotta segítségét a későbbi helyreállításban is, amit nagy örömmel fogadunk el. Szükség is lesz szépérezékére, ötleteire, alkotásaira!

Most közreadjuk pár rajzát, mint terveket, „látomásokat” a felújított Rab Mária-forrásról.

TOLDI ÉVA – LEVÉL AZ OLVASÓHOZ

Lapunk, a Rab Mária Híradó az éledő kegyhelyről, a Rab Mária-forrásról és a hozzá kapcsolódó, valamint rokon eseményekről ad számot tudósításokkal, riportokkal, interjúkkal.

Ahogy első számunkban, úgy e jelen kiadványban is törekedtünk arra, hogy minél sokszínűbben mutassuk be a Rab Mária-kegyhely múltját és megújuló jelenét, s körképszerűen mesélhessünk régióink más zarándokhelyeiről is. Szeretnénk, hogy egy-egy cikkünkkel lelki táplálékot is nyújthassunk a mindennapokhoz lelkesítő idézetekkel, versekkel, imádságokkal. Már eddig is örömmel adtunk helyet olvasói leveleknek, olyan emlékezőknek például, akik régen, a kegyhely fénykorában megtapasztalhatták a forrásnál Égi Anyánk közbenjáró jelenlétét, segítségét. Mások egy-egy alkalomhoz, búcsúhoz, zarándoklathoz kötődő lelki élményeiket osztották meg velünk, s lapunkon keresztül a szélesebb nyilvánossággal. Tudjuk, hogy a személyes tanúságtételeknek missziós ereje is van. Ezért is fordulunk Önökhöz: Küldjék el élménybeszámolóikat, visszaemlékezéseiket hozzánk, hogy közzé tehessek azt a Rab Mária Híradóban!

Leveleiket postai úton, e-mail-ben, vagy telefonos információként is eljuttathatják lapunkhoz, a következő címre:

Toldi Éva – 8200 Veszprém, Avar u. 20./A

E-mail: toldi.eva3@upcmail.hu

Tel.: 06/30/ 901-7796

„Öltözzetek az alázatosság köntösébe, bajban, örömben egyaránt. Szeretettel nyújtsatok kezet a nagyravágyóknak és döllyfősöknek, s ne tagadjátok meg tőlük a közösen végzett imát. Világítsatok nekik örökmécses gyanánt, hogy a becsvágy útjáról letérjenek, Hozzámm jöjjenek, alázatosságomból merítsenek. Ha így cselekszenek, megáldom életüket a bűnbánat szentségével, s megmentem lelküket a további veszélyektől.”(**)

A KEREKASZTAL TERÍTÉKÉRE

Rácz Katalin

TERÜLETI VÁZRAJZ

Áprilisban a dr. Hankó András és Zsámboki Zoltán földmérők által kimért terület vázrajzáról kikértük az erdészeti és az önkormányzat építéshatóságának előzetes véleményét, s ennek alapján alakítottuk ki a végleges változatot a benyújtáshoz.

JOGSZABÁLYI KERET

A városi önkormányzat városfejlesztési és városüzemeltetési irodájában Nagy Adrienn csoportvezetőhöz került a Rab Mária-forrás ügye, aki a vonatkozó jogszabályokat a rendelkezésünkre bocsátotta. Ezek alapján kiderült, hogy *termőföldet az egyház nem vásárolhat, hanem csak öröklés, vagy ajándékozás révén kerülhet a tulajdonába.* Más megoldásokban kell gondolkodni, amelyről majd a Rab Mária Forrás Kerekasztal körében érdemes eszmét cserélni.

TÁRGYALÁS A TULAJDONOSOKKAL

Az elkészült vázrajz birtokában áprilisban jeleztem tárgyalási szándékunkat a terület megvételéről dr. Derzsényi Tibor ügyvéd felé, aki a Rab Mária Erdőbirtokossági Társulás egyik tulajdonosa és jogi szakértője. Várjuk, hogy a társulás a következő közgyűlésén napirendjére tűzi a kérésünket. Ha kell, felajánljuk a segítségünket a közgyűlés összehozásához.

KIAPADT FORRÁS ???

A forrás feltárása ügyében a Rab Mária Forrás Kerekasztalnál megismert vízügyi szakemberhez, Somodi Ferenchez, a Bakonyszeri Zrt. főmérnökéhez fordultunk tanácsért, aki felajánlotta, hogy egy helyszíni bejárás keretében szemrevételezi a forrást és környékét. Felesége, Somodiné Kaliczka Csilla, aki szintén vízügyi szakember is, elkísérte a forráshoz. A szemlén kiderült, hogy kicsi a remény az egykori bővíztű forrás valamikori tápláló ereinek megtalálására, de hidrogeológiai vizsgálatokkal sok mindent ki lehetne még deríteni. Számos – költséges – módszer van a kiapadt forrás vizének pótlására, de erről egyelőre még nem aktuális tárgyalni.

TOMBOLÓ VÍZFOLYÁS

A szélsőséges vízhozamú vízfolyás partromboló hatását a szakemberek is veszélyesnek tartják és a megakadályozására komoly partépítő munka szükséges, különben a patak tovább vájja, szélesíti a medrét, s az alámosott part beszakadása komoly kockázatot jelent. Ebben az ügyben az önkormányzat segítségét fogjuk kérni.

OKTÓBER 7.

17 órakor a Magyar Katolikus Kultúra Napja alkalmából Mária a magyar irodalomban és a képzőművészetben címmel vitetett képes előadást tart Toldi Éva tanár, újságíró a veszprémi piarista templomban

SZÁMLASZÁM

Hét Domb Hagyományőrző és

Kulturális Egyesület

UniCredit Bank

10918001-00000029-63600002

ADOMÁNYOK

A Rab Mária Híradó minta-példányainak elkészülte után a veszprémi Szent László és a márkói Szent Márk plébánia 200 ezer Ft-ot adott az újság javára. Ugyanakkor egy – kilitét háttérben tartó – veszprémi hölgy elhunyt férjének emlékére, aki hosszú, keserves éveket töltött Recskén rabként a foglyatáborban, 100 ezer Ft-ot adományozott a Rab Mária-forrás javára. Az első szám kézhezvétele után a korábban veszprémbe lakó Lechner László úr Budapestről (és Káptalanfűre dról), aki gyermekkorában sokszor járt a forrásnál, s felesége, született De Châtel Ágnes úrhölgy, aki az angol-kisasszonyok növendékeként szép kirándulások emlékét őrizte meg, 10 ezer Ft adományt küldtek a forrás javára, s ugyanígy Koczka Lászlóné, Korpácz Mária Budapestről 5 ezer Ft-ot adományozott a forrás javára. A május 29-i Jutasi őrmester-túra után 10 ezer Ft érkezett Pázmándról Hadházy József úrtól, akinek édesapja annakidején a lovasok parancsnoka volt a Jutasi Altisztképzőben.

Köszönet és hála a nagylelkű adakozóknak!

A Rab Mária-forrás számára befolyt adományokról a Rab Mária Kerekasztal előtt fogunk beszámolni minden évben, erre az adományozók külön meghívót kapnak majd, s számukra írásban is elküldjük a beszámolót

PERSELYPÉNZ

A Rab Mária Híradó első számából 500 példányt nyomtattunk. Készítettünk hét perselyt a kiadvány logójával, s elhelyeztük a templomokban, plébániákon és a Rab Mária-forrásnál tartott miséken, rendezvényeinken. Az eddig befolyt összeg a perselyekből: 65.655 Ft.

MÁJUS 1. : Hídavatás

és A Rab Mária Híradó 1. számának bemutatása Május első napján 25 fő részvételével megkezdtek az ez évi első helyszíni munkálatokat a forrásnál. Felállítottunk 9 információs táblát, felavattuk a forráshoz vezető hidat, és a szerzők bemutatták a Rab Mária Híradó első számát. (Ezzel kapcsolatban ld. Tóth Zsuzsanna Sára, Kővári Lászlóné és Resperger Ferenc cikkét a lapban!)

MÁJUS 22. : SZENTMISE Cséry Gergő atyával és Zsebe Attila diakónussal
(Erről ad hírt Budai Éva levele a lapban.)

MÁJUS 29. : Jutasi őrmester-túra

Kellemes nyári időben lezajlott a 6. alkalommal megrendezett túra. Résztevők száma: 120 fő. (Ezzel kapcsolatos Szűcs Bernadett és dr. Hankó András írása a lapban.) A meghívott vendégek számára külön programot szerveztünk. A megyei levéltár kiállítását és a Rab Mária-forrást mutattuk be, valamint az újra megnyitott Kiskuti csárdában valódi cigányzene mellett a vendéglátó hely specialitását, bográcsgulyást kóstolhattak meg a kedves vendégek. (E programmal kapcsolatosan született Nagy Emese és Lechner László írása.)

JÚLIUS 3. : SZENTMISE

Medveczky Miklós atyával

Egy nappal Sarlós Boldogasszony ünnepe után, Hitetlen Szent Tamás napján a Szent Mihály-bazilika káplánja, Medveczky Miklós atya celebrált ünnepi szentmisét a forrásnál, melyen mintegy 90-en gyűltünk egybe. Kellemes nyári időben nagyon szép, gondolatébresztő szentbeszédet hallhattunk korunk hitetlen Tamásairól.

AUGUSZTUS 6. Gyöngyök útja zárándokainak fogadása, szeretetvendégség

A Via Margaritarum Egyesület által szervezett 35 napos Mátraverebély Szentkútról Máriacellig tartó zárándoklat 18 résztvevőjét a Csatári kápolnában és a barlangászok kutatóházában a Hét Domb Egyesület nevében fogadtuk és vendégül láttuk. Kővári Teri nénivel 120 palacsintát süttünk és betyáros zöldbalevest bográcsban főztünk, amivel nagy sikert arattunk az elfáradt vándorok körében, akik augusztus 23-án érkeztek meg Máriacellbe

AUGUSZTUS 24-25.

Vasáros atya, a Szent László Plébánia lelkipásztora az ifjúság körében meghirdetett egy két napos zárándoklatot a Rab Mária-forráshoz. Simon Dani fogja vezetni a csapatot. A következő számunkban képes beszámolót kívánunk erről megjelentetni.

SEPTEMBER 4. SZENTMISE

a Rab Mária-forrásnál dr. Márfi Gyula érsek atya celebrálásával, koncelebrált Vasáros József atya, a Szent László templom plébánosa.

NOVEMBER 11.

Ekkor tartjuk a Rab Mária Forrás Kerekasztal következő ülését

Kérjük jelezze részvételi szándékát a szerkesztőség elérhetőségein. A helyszínről később intézkedünk, erről a jelentkezőket külön értesítjük.

A LOURDES-I SZŰZANYÁTÓL RAB MÁRIÁIG

Szerenka Miklós atya, a veszprémi Árpád-házi Szent Margit templom plébánosa

Veszprémbe, a belvárost a vasúti pályaudvarral összekötő Jutasi út mentén mutat az ég felé az Árpád-házi Szent Margit tiszteletére emelt templom tornya. Az Árpád-ház „igazgyöngyének” tiszteletére épült hajlékot szépen gondozott park veszi körül. Ebben, öreg hársfák alatt, négy faragott oszlop tartja a faszindelyes tetőt, amelynek árnyékában található a Mária-kút.

2008-ban, az egyik nyári vasárnapon, a június 29-i ünnepi szentmise után dr. Márfi Gyula veszprémi érsek adta át a hívő közösségnek és áldotta meg ezt az emlékhelyet.

A kút mellett méretes terméskösziklán réztábla hirdeti: „MÁRIA-KÚT – Épült az egykori Rab Mária-forrás emlékére, az Úr 2008. esztendejében, a Szent Margit-templom 70. és a lourdes-i Mária-jelenések 150. évfordulója alkalmából...”

A felirat emlékeztet a Mária-kút létrehozásának hármaskörére. Az egyházközség és vezetősége meg akarta örökíteni, hogy hetven évvel ezelőtt, 1938-ban készült el Veszprém kedves szentjének emlékére az Árpád-házi Szent Margit templom. Akkor azonban még Boldog Margit templomnak nevezték, hiszen nemzetünk engesztelő áldozatát, Margitot csak 1943-ban avatta szentté XII. Pius pápa. – A templomépítés munkájának folytatását jelenti a hívek mai áldozatkészsége, amellyel létrehozták ezt az emlékhelyet.

Majdnem minden katolikus templomban vagy közvetlenül mellette megtalálható az ún. lourdes-i kápolna. A hívek Mária-tiszteletét jelzi ez, amellyel bizonyítják, hogy minden földi bajban, betegségben bízhatunk a Boldogságos Szűz Mária segítő pártfogásában. 1858 februárjától júliusáig a franciaországi Lourdes-ban egy szegény kisleánynak, Bernadettnek több alkalommal megjelent Szűz Mária, aki Szeplőtelen Fogantatásnak mondta magát. Azon a helyen azután templomot építettek, ahová azóta is hívek milliói zárandokolnak, és

ahol már sokan gyógyulást nyertek testi-lelki bajaikból. Városunk hívei közül is többen elzarándokoltak már Lourdes-ba. Templomunkban azonban eddig még nem volt lourdes-i szobor illetve barlang. Ezért kezdeményeztem, mint az egyházközség plébánosa, hogy a 150. évforduló alkalmából emeljünk szobrot a lourdes-i Szűzanyának, a betegek gyógyítójának. Emlékeztető jel lett tehát a Mária-kút, amely mellett gondjainkban-bajainkban bizalommal kérhetjük Mennyei Édesanyánk segítő pártfogását. Ki tudná számon tartani, hogy – a hársfák lombjainak csendes zizegése és a Mária-kút vizének halk csobogása mellett – azóta már hányan rebegtek el nagy bizalommal: „Most segíts meg Mária, ó irgalmas Szűz Anya...hol már ember nem segíthet, a te erőd nem törik meg!” Lehet, hogy a későbbiekben majd hálatáblák is kerülnek ide, de már most is az emberi lelkek sebeinek gyógyulása bizonyítja az ima-meghallgatásokat.

A Szent Margit templom Mária-kútja azonban egy harmadik emlékeztetést is szolgál. Emlékeztet a veszprémi Rab Mária-forrásra. Ez, a kialakulása közben erőszakkal megszüntetett kegyhely ugyanis plébániánk területén volt. Bontó Józsefné „A veszprémi Csatár-hegyi búcsú története” című, 1995-ben megjelent munkájának bevezetőjében így ír erről: „Zarándokhelye is volt Veszprémnek... Ez a jutasi erdőben, az úgynevezett Rab Mária: mely szikladarabokból, kőből készített és kápolnát helyettesítő kis barlangszerű építményként, benne egy Mária-szoborral várta a látogatóit. Előtte bugyogott egy kis forrás, csobogott egy kis ér, rajta pici járóhíd. Körülötte nagy fák, bokrok..., s a fákon meg a sziklafalon sok-sok márványtábla, mellyel a köszönetet, a hálát fejezték ki a hívők.” A helytörténészek a folyamatosan élő hagyomány alapján felderítették a kegyhely kialakulásának okát. A múlt század elején egy életfogytiglani fegyházra ítélt rabnő erre a helyre járt imádkozni felmentéséért. Kiszabadulása után hálája jeléül imádságos lélekkel a Szűzanya képét a jelenlegi kegyhelyen egy fára akasztotta. Mind többen és többen keresték fel e helyet, és Rab Máriának szép kultusza fejlődött ki anélkül, hogy a kegyhelynek felelős gondozója lett volna.

A valóban spontán, alulról jövő kezdeményezés hitelességét az élet igazolta.

1937-ben a „Jutasi Altisztképző hallgatói a maguk keze munkájával megújították, kicsinosították és időtállóvá tették. A forrás 1941-ben újjáépült. 1945-ig nagy száman látogatták a környékbeli hívek és az altisztképző hallgatói, kedvelt kirándulóhelye volt a veszprémi iskoláknak.” A 2. világháború után a Szent Margit Plébánia lelkipásztora, dr. Szemes József kezdeményezésére több ezer fős zarándokok indultak „Rab Máriához”, hogy a hadifoglyok szabadulásához és a háborús veszteségekből való felépüléshez a Szűzanya közbenjárásától támogatva kérjék Isten segítségét. Az istentelen államrend képviselői a vallásosság megtörésére törekedve a kegyhelyet szétverték, köveit elszállították, a zarándoklatokat megtiltották. Isten terveit meg hiúsítani azonban nem tudták. Beteljesedett a régi mondás igazsága: Isten malmait lassan, de biztosan őrölnék. A segítő Szűzanya rátekintett rab nemzetére. Hozzá segített bennünket a nagy újrakezdéshez is. Erre akar emlékeztetni a Szent Margit templom oldalánál, a megszentelt csendben és rendezett körülmények között álló Mária-kút. A mai hívek őseik hitével és bizalmával jönnek nap mint nap imádkozni a segítő Máriához, de akik a hitre még nem találtak rá, azok is az elcsendesedés és megbékélés ajándékát lelhetik az öreg fák alatt a mesterséges forrást és csobogó halk neszét hallgatva. A sok-sok virág, melyet az ideérkezők hoznak Máriához, ennek a bizalomnak, hálának vagy éppen a megbékélésnek a jele.

A plébánia megköszöni, hogy a kegyhely rendben tartásáról, megbecsüléséről van, aki gondoskodik. Reggeltől estig, a kapuzárásig minden jó szándékú embert szeretettel várunk a kúthoz. Imáikat és hálaadásukat pedig befoglaljuk az egyház hivatalos könyörgéseibe. Jézus szavaival bátorítunk mindenkit: „Aki kér, az kap, aki keres, az talál és a zörgetőnek ajtót nyitnak”.

Isten áldását kérjük mindazokra is, akik azon fáradoznak, hogy „Rab Mária” kegyhelyét eredeti helyén visszaállítsák és ezért áldozatot vállalnak. A Szűzanya hallgassa meg az ő kéréseiket is! Velük együtt örülünk a legkisebb eredménynek!

Veszprém, 2010. július 14.

Magasan áll a Golgota

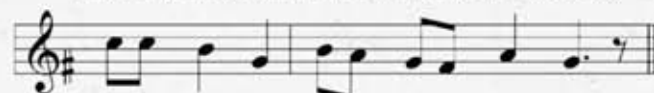
Ma-ga-san áll a Gol-go-ta ormán, a szent kereszt elha-gyottan, ár-ván.
Csak egy angyal zokog ott magában, el-me-rül-ve néma fáj-dal-má-ban.

Óh ha én is ott le-het-tem vol-na,
mint a zá-por, könny-nyem úgy o-mol-na.

Min-den csepp vért száz-szor meg-csó-kol-nék,

s nem men-nék el so-ha töb-bé on-nét.

2. Vértől ázott a keresztnek fája, az angyalnak könnye csorog rája.

Sírva néz a töviskoronára, melytől elhalt az Ég s Föld Királya.

Ó, ha akkor ott lehettem volna, folyna könnyem, de nem soká folyna,

Maghasadna, megrepedne szívem, ott zokognék a kereszt tövében.

3. Egyedül állunk melletted Uram, néma szívvel és a bűnt bánóan.

Sok a vétünk, mint a tenger árja, sír a lelkünk, tekints néha rája.

Ó, ha mi azt előbb tudtuk volna, lelkünk bűnnek rabja most nem volna,

hogy te Uram a Golgota ormán, minket vársz oly elhagyottan árván.

4. Bánatos nép ezer fájdalmával, jöttünk hozzád kesergő imával.

Bűnt siratni a szent kereszt mellett, megjavulni Jézus teéretted.

Én Krisztusom a te szent könnyedet, könnyeimmel összefolyni engedd.

Síró lelkünk egyedüli vágya, hogy a te szent könnyed hulljon rája.

5. Sokan vannak, kik még nem ismernek, a bűnösök kik téged kerülnek.

Hány keresztény nem szeret még téged, hány kemény szív zárva teelötted.

Ó ha tudnánk ki van a Golgotán, kinek szíve nyitva a keresztfán?

Minden bűnös szent Szívedhez menne, irgalmat ott tőled esdekelne.

6. Ó, de minket gyalázhat a világ, erős lelkünk a szent Golgotán áll.

Nem félünk mi semmiféle harctól, nem a világ gúnyos kacajától.

Ó Uram csak te velünk maradjál, magyar néped mindig melletted áll.

Ósi hitünk fellobog az égre, éljen Jézus, ezt kiáltjuk néked.

7. Uram Jézus, légy irgalmas nekünk, ó bocsásd meg tengernyi sok vétünk.

Zárj kegyesen vérző szent sebedbe, s juttass egykor hozzád fel a mennybe!

Ó, ha akkor ott lehettem volna, mint a zápor a könnyem úgy folyna.

Minden csepp vért százszor megcsókolnék, nem mennék el soha többé onnét.

8. Szent Szűz, kérünk égő fájdalmadra, légy az édes irgalomnak anyja.

Vérző Szíved ölelje magához, ki veled lép a szent keresztfához.

Ó, ha akkor lehettem volna, mint a zápor a könnyem úgy folyna.

Minden csepp vért százszor megcsókolnék, nem mennék el soha többé onnét.

A CSATÁRI BÚCSÚJÁRÁS TÖRTÉNETE

Vasáros József atya, a veszprémi Szent László templom plébánosa

Mi a búcsú? Hogy ezt megértsük, sok mindent tudnunk kell. Tudnunk kell először is, hogy a búcsú csak a Katolikus Egyház tanításában szerepel, a többi egyháznál nem. Másodszor a búcsú kapcsolódik a bűnhöz és a bűnbocsánathoz. A bűn létét nem tagadja senki. A bíróságok, a börtönök is bizonyítják.

Hogy mi a bűn? Vétek a szeretet ellen. Az Isten- és emberszeretet ellen. Jézus ezt a főparancsolatban így fogalmazza meg:

„Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből. Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.”

Így tehát a bűnt csak Isten bocsáthatja meg, aki ellen elkövetjük. De csak annak bocsátja meg, aki megbánja a bűnét és bocsánatot kér. E nélkül nincs bocsánat. Ezért van az, hogy a szentgyónásban, a bűnbocsánat szentségében ott van a bánatima is.

Az Isten a bűnt megbocsátja, de ott van a büntetés. Sokszor már a bűn magában hordozza a büntetést. Gondoljunk itt a különböző egészségkárosításokra, a természeti katasztrófákra és így tovább. Az Isten megbocsátja a bűnt, de a büntetés megmarad. Ezt a büntetést vagy itt töltjük le – jócselekedetekkel, önmegtagadással, szenvedések felajánlásával, különböző vezeklésekkel stb. – vagy odaát. Itt kap helyet a tisztítóhely gondolata és valósága, amit nevezhetnénk mennyei börtönnek, mennyei büntetés-végrehajtási helynek is. Ha letöltöm, szabadulok, és élhetem tovább a szabad életem. A szabad élet pedig odaát Isten országa: a mennyország.

A búcsú valóságának így van értelme: Isten Krisztus érdemeire való tekintettel vagy teljesen, vagy részben elengedi a bűn utáni büntetést, az Egyház közbenjárására. Az egyház pedig mi vagyunk, illetve mi is. Az Egyház egy közösséget, egy nagy családot jelent. A földön élő embereket – a vándorló, zarándok Egyházat az örök haza felé –, jelenti továbbá a hazaérkezetteket, akik Isten országában, a mennyországban vannak, és az előbb említett tisztítóhelyen lévőket. Ezen hármasságnak egysége az Egyház. Ha egységben vagyunk, egy családot alkotunk, akkor segíthetünk is egymásnak, mint a csa-

lád tagjai. Kérhetjük a szentek közbenjárását is a tisztítóhelyen lévők büntetésének elengedéséért, de kérhetjük mi magunk is. Imával, szentmisével, jócselekedettel, önmegtagadással, lemondással, áldozattal, szenvedéssel közbenjárhatunk értük. Kérve az Istent, hogy Jézus érdemeit tekintve engedjen el a büntetésükből. Ez a búcsú, latinul indulgentia, vagyis kegy-gyakorlás.

Ehhez kapcsolódik a templombúcsú is. Minden templomnak van védőszentje. Búcsút nyer az, aki a szent ünnepén vagy a templom felszentelésének évfordulóján ott van a szentmisén, szentgyónáshoz, szentáldozáshoz járul és imádkozik a szentatya szándékára. Ilyen ünnepek kapcsán összejöttek a rokonok, részt vettek a szentmisén, és elvégezték a fent említetteket. A középkorban kialakultak a kegyhelyek, amelyek nagy többségében Mária-kegyhelyek voltak. Zarándokolva mentek. A zarándoklat gyaloglást jelentett. A zarándoklat indítéka lehetett vezeklés, hálaadás, kérés, közösség utáni vágy stb. Búcsúk alkalmával több ember összejött, ezt felfedezték a kereskedők is. Odatelepültek a céllövöldék, ringliszifések, mézeskalács-árusok stb. Idővel a búcsúra meghívott vendégek már nem biztos, hogy a templomba is elmentek. Megvalósult a régi mondas: „*Panem et circenses*” – „*Kenyeret és cirkszt a népnek*”.

Veszprémnek – tudomásom szerint – egy búcsújáró helye volt és van: a Csátár-hegyi Szent Kereszt kápolna. Zarándokhely volt és remélünk abban, hogy lesz is a jutasi Rab Mária-forrás.

A csatári kápolna építése és a búcsújárás kezdete a XVIII. századra tehető; mindkettő egy, a világtól félrevonult remete kezdeményezésének köszönheti létét. Noripl, vagy Norbt Hilarius remete Szent Antal szabályait követve Dravec József püspöki helynöktől 1764. szeptember 14-én engedélyt kapott, hogy a veszprémi plébániához tartozó Csátár-hegyen lakhasson, és a hívektől alamizsnát gyűjthessen.

A remete a hívektől kapott adományokból kápolna építésébe kezdett. A máig fennálló kápolna 1767-ben készült el, s a Szent Kereszt tiszteletére ünnepélyesen megáldották. Az alapító a hajlék részére megszerezte a Szent Kereszt egy ereklyéjét, melyet a jámbor hívők a búcsúk alkalmával csókjaikkal

is megtiszteltek. Az ereklye a mai napig megvan. Ezen időktől fogva kezdődött a híveknek Csátárra való zarándoklása.

A jámbor remete 1804. január 24-én halt meg, életének 67. évében. Holttestét a kápolna földjében helyezték nyugalomra. A búcsújárás azonban halálával nem szűnt meg. Sőt, később mindig nagyobb és nagyobb méreteket öltött. 1888-ban XIII. Leó pápa teljes búcsút engedélyezett mindazon keresztény híveknek, akik a csatári kápolnát búcsúja napján ájtatosan meglátogatják a szokott feltételek mellett. A csatári kápolna tavaszi búcsúja a *Szent Kereszt megtalálásához* kapcsolódik. A Szent Kereszt megtalálásának eseménye pedig Nagy Konstantin császár édesanyjához, Szent Ilonához.

A zarándokok nemcsak Veszprémből, hanem a környező falvakból (Márkó, Bánd, Nemesvámos...), sőt Zala és Somogy megyéből és Szlovéniából is érkeztek a búcsúra. A II. világháború után már csak a közelebbi helyekről, mivel a kommunizmus megtiltotta a búcsújárást.

Az idén májusban Takáts István atya misézett Csátáron, Szent Kereszt megtalálásának ünnepén

Bízunk abban, hogy a jövőben mind többen felkeresik a kápolnát. A tavaszi búcsú mindig május első vasárnapján, az őszi búcsú pedig a szeptember 14-ét követő vasárnap van. A szentmise mindkét ünnepen délelőtt 10 órakor kezdődik. A szertartáshoz mindig sok szép ének kapcsolódik. Befejezésül ezek közül a legismertebbtől (*Magasan áll a Golgota ormán*) idézem az utolsó versszak első részét:

*„Uram Jézus, légy irgalmas nekünk,
és bocsásd meg tengernyi sok vétkünk.
Zárj kegyesen vérző szent Szívedbe,
juttass egykor Hozzád, fel a mennybe...”*

„TEKINTS RÁNK, MÁRIA...!”

SÜMEG: a csodás gyógyulások zarándokhelye

Toldi Éva

„Tekints ránk, Mária, Sümegnek csillaga,
Légy kedves vezérünk minden utainkban.
Az árvák, özvegyek itt előtted sírnak,
Mint édesanyánktól, megvigasztalódnak...”

A búcsújárók imája de sokszor csendült fel a sümegi Mária kegyhelyén, s hányan és hányan tapasztalhatták meg az Égi Anya segítségét bajban, betegségben, lelki vívódásban! A sümegi csodatevő Mária kegszobra a ferencesekkel került a városba még a 17. században, s ezért úgy is fogalmazhatunk, a ferences testvérek megtelepedésével csaknem egyidős a település kegyhelyé emelkedése.

Idézzük fel történetét a megboldogult Kovács Kalliszt atya *A sümegi ferences rendház és kegytemplom története* című könyvének segítségével!

A reformáció térhódítása miatt lelki, erkölcsi válságban sínylődött az ország, mikor Széchenyi György veszprémi püspök a gyaurokkal sikeresen szembeszálló Sümegre missziós munkára hívta a ferenceseket 1648-ban. Levelet írt a szalvatoriánusok káptalanának, hogy legalább két ferences atyát küldjenek, akik Isten népének szolgájanak. Mikor megérkeztek a településre a barátok, *Szegedi István* és *Sümegi Bonaventúra*, ideiglenesen a várban kaptak elszállásolást, amíg a kolostoruk fel nem épült. Erre 1652-ben került sor, majd két év múlva már a templom is állott. A rendház bejárata fölött ma is olvasható a püspök címerével ékesített, kőbe vésett latin nyelvű fölírat, mely arról is tudósít, hogy a rendházat és a

templomot a *Látogató Boldogságos Szűz* tiszteletére emelték. Azaz a magyar népi szakrális hagyományok szerint *Sarlós Boldogasszony* a szentegyház titulusa. Hogy a sümegi ferences templomot nem annyira *Sarlós Boldogasszony* patrocíniuma nyomán ismerik mégsem, hanem a csodatevő Mária szobra (egy pieta) miatt, annak eredete 1699-be nyúlik vissza. Ekkor egy tekintélyes bécsi asszony (*Bengarin Mária Zsófia Katalin*) súlyos betegségében, rothadásnak indult, gennyes temporával, elhalt idegekkel a lábában bénultan kereste gyógyulását Istenbe vetett bizalommal, mikor éjjel álmában egy fából faragott Mária-szobrot látott, melyet ha felkeres és imádkozik előtte, sugallta az álom, Mária közbenjárásával kiesdheti hogy visszatérjen az egészsége. Hosszú út vezetett Sümegre, több éven át keresték urával a szent szobrot, majd mikor megtalálták, a csoda valóban bekövetkezett. Az asszony meggyógyult, s újra járni tudott. (Azóta minden évben, az első gyógyulás napján, február 6-án megünnepeli a kegytemplom ezt az első csodát.) A csodatevő Mária szobra az évszázadok során ezeket vonzott Sümegre, s számos csodás gyógyulás követte az első.

A pieta, a Fájdalmas Szűz szobra a hozzáértők szerint a 16. században készült, igazi gótikus remekmű. Alkotója ismeretlen. A művész a Szent Szület koronával a fején, kék és piros ruhában ábrázolja. Őlében keresztről levett Szent Fiát tartja, arcáról az anyai bánat mélységes fájdalomnak jelei olvashatók le. A főoltáron a kegszobrot magában foglaló díszes trónus, az oltár alkotójának rendkívüli tehetségét és a mecénás püspök bőkezűségét dicséri. Egyes vélemények szerint a szobrot a felvidéki Szakolcáról 1649-ben idetelepített ferencesek hozták magukkal, amit erősíteni látszik az a bevett szokás, mely szerint a szerzetes atyák áttelepüléseik során mindig vittek magukkal valami kedves emléket, mely régi otthonukra emlékeztette őket. Arról nincs tudomásunk, hogy a szobor mellett Mária által korábban is történtek-e csodás gyógyulások. A ferences barátok vallják: Maga a Szent Szűz választotta ki és tette szent helyé, kegyhellyé a ferencesek templomát Sümegen.

Ismeretes, hogy a templomot többször tűzvész pusztította, de a kegszo-

*Effigies B. Mariae Virginis Coelestis P.P. Francisc. in
Sümege. Duce. Hesperum. Creatura. Zala. 1580*

bor mindig megmenekült. A *Historia Domus* szerint 1878-ban és 1890-ben villámcsapás rongálta meg a templomot, 1911-ben pedig valaki rossz szándékkal az oltárt felgyújtotta. A tűz nagy károkat okozott: elhamvadt a *Sarlós Boldogasszonyt* ábrázoló oltárkép, a tabernákulumban megolvadtak a szent edények, *Szent István* és *László* szobrai is megégtek, a kegszobornak azonban csak az alsó része perzselődött meg. Az oltár leégett részeit *Homorai Béla* szobrászművész hamarosan helyreállította, a kegszobrot azonban meghagyták a tűzvész utáni állapotában 1938-ig, amikor a rátapadt koromtól megtisztították, s a régi festést meghagyva, védő zománcréteggel vonták be.

De térjünk vissza *Bengarin Mária Zsófia Katalin* csodás gyógyulásához! A sümegi rendház feljegyzései szerint még abban az évben hét csodás gyógyulás történt a templomban a Szűzanya közbenjárására. Ezeket maga a püspök vizsgálta ki, s július 2-án (*Sarlós Boldogasszony* napján) hivatalos aláírásával és pecsétjével ellátva hitelesítette. Ezek híre csakhamar bejárta a Dunántúlt, majd az ország többi részét, sőt eljutott a határokon túlra is.

Az első csodás események történetét örökítette meg *Kontuly Béla* festőművész is a templomhajó északi falán látható falképén. A kép alsó részén láthatjuk *Bengarin Mária* történetét, valamint többek között a légrádi süketnéma asszonyét, aki elzarándokolt Sümegre és könnyek között kérte gyógyulását.

Nem itt, hanem otthonában következett be az: visszanyerte beszélő képességét. Mellette a csecsemőjét tartó anyát látjuk, aki veszélyes szülése idején folyamodott Szűz Máriához, s ígérte neki, hogy szerencsés szülése esetén mezítláb zárandokol el Sümegre hálát adni. Fogadalmát be is váltotta. Ott látjuk a kuruc katonát, aki a háborúban megvakult. Sümegre jött, s ott 15 napon át állhatatosan könyörgött gyógyulásáért a Segítő Szűz Máriához, s könyörgése meghallgatásra talált.

Az első évek csodás eseményei után kiderült, a rendház és a templom szűk, az érkező zárandokokat nem tudja befogadni. Acsády Ádám veszprémi püspök 1733-ban komoly átalakításokat és bővítéseket végeztetett az épületeken. A páratlanul szép főoltár, amelynek főhelyére csak ekkor került a csodatevő Mária szobra, 1743-ban készült el, s még ugyanebben az évben, december 8-án, Szeplőtelen Fogantatás ünnepén, fényes ünnepségek keretében adták át rendeltetésének. Ekkor a kegyszobrot körmenetben vitték végig a városban.

A kegyhely történetében kritikus fordulópontot jelentett az 1950-es esztendő, amikor a szerzetesrendek feloszlása miatt a ferenceseknek el kellett hagyniuk a kolostort. A kegytemplom lekipásztori ellátásáról ezután a sümegi plébánia egyház-megyes papjai gondoskodtak. A búcsújárások azonban ez idő alatt sem szüneteltek.

A sümegi kolostor az utóbbi években dunántúli zárandokhelyi célpont szerepe mellett szellemi-lelki központtá is vált; az év folyamán szinte folyamatosan lelkigyakorlatoknak ad otthont, a házfőnök, Barsi Balázs atya vezetésével. A kegyhely kisugárzása mindenkit megérint, aki megmerül néhány napra, pár órára a ferences lelkiség csöndjében, békeességében, spirituális ölelésében.

A kegytemplom nagybúcsúját Jézus Szíve ünnepéhez kapcsolódóan júniusban, főbúcsúját pedig a Fájdalmas Szűzanya ünnepéhez kötődően szeptemberben tartják meg. Ez utóbbira pár éve már távolból is érkeznek gyalogos zárandokok csoportosan, régi szent hagyományt elevenítve fel ezzel.

EGY HAMVÁBÓL FELÉLEDT KEGYHELY

Rácz Katalin

A Rab Mária-forrás mint kegyhely felélesztésével kapcsolatban kezdetektől fogva találkoztam értetlenkedő kérdésekkel, kételkedő véleményekkel. Hiszen a régi, pár éves dicsőségnek a nyoma sincs meg, a forrás már régen elapadt, a tulajdonviszonyok is zavarosak, a környék lepusztult, megközelíthetetlen. Egyáltalán, maroknyian vagyunk csak, akik erőltetik a régi dicsőségét – mit akarunk mi?

De a jogosnak tűnő kérdések nem hoznak zavarba. Mert komolyan és hittel állítom, ebben az ügyben „magasabb helyen” tűzték ki a célt, s a mi feladatunk csak annyi, hogy amikor lehet, ne mulasszuk el megtenni a következő lépést. Bízhatunk benne, s érezhettük eddig is, hogy ebben a lelki-fizikai építkezésben Égi Segítőnk sem tétlenkedik, jelen van, támogat. Ez a munka mindannyiunk javára válik. Hiszem, hogy amit mi szeretnénk építeni, az mindennél erősebb és tartósabb támaszt, segítséget nyújthat sokaknak – egyénileg és közösségileg is...

A kételkedőknek válaszként szólhat az a cikk, amelyre a télen találtam rá az Új Emberben, s amely Európa legrégebbi – jövőre 950 éves - Mária-kegyhelyéről szól. Ez nem 60 évig szunnyadt (mint a mi „Rab

Máriánk”), hanem 400 évig, a teljes feledés állapotában. A szemtanúk ükunokáinak az ükunokái sem éltek már akkor, amikor valakik elhatározták, hogy felélesztik a szent helyet. A történet a messzi Angliához kötődik. Mivel júniusban amúgy is ott jártam, meglátogatva kint élő Zsófi lányomat, felhasználtam az alkalmat, hogy saját szememmel győződjek meg arról, hogy az emlegetett kegyhely, mely Walsinghamben található, ma újra „él”.

Az említett cikket Tüttő György atya, az angliai magyar katolikus közösség akkori főlelkésze írta, s engem nagyon megfogott, felvillanyozott. Sikerként kapcsolatot találnom hozzá, s megkereső levelemre igen gyorsan, előzékenyen reagált telefonon, kikérdezett céloim felől. Kiderült, hogy lelkes kutatója a kegyhelynek, és írt is erről egy kis füzetet. Kérésemre elküldte a kiadványt, s ezen felül felajánlotta, hogy egy Lutonból induló buszos zárandokcsoport tagjaként eljuthatok a kegyhelyre. A lehetőséget nagy örömmel elfogadtam.

Ettől kezdve még buzgóbban gyűjtöttem az információkat a kegyhelyről, s hála az internetnek, bőséges anyagot találtam a www.walsingham.uk.com honlapon. Ezt azután később kiegészítettem más kiadványokból szerzett ismereteimmel.

„Anglia Názáretje”

A történet 1061-ben kezdődött a kelet-angliai kisvárosban, Walsingham-ben. Egy özvegyasszonynak, Richeldis de Faverchesnek egy éjjel látomása volt Szűz Máriáról, s azután ez még kétszer megismétlődött. Látomásában Názáretben járt, egy egyszerű házban, ahol egy fiatal lány fogadta, akiről kiderült, hogy ő Mária, Jézus anyja. Körbevezette a házában, amely az Angyali Üdvözlés színhelye volt, és megkérte Richeldis asszonyt, hogy építse meg ennek a háznak a mását Walsinghamban. Az asszony komolyan vette a Szűzanya kérését, de a ház helyének kiválasztásához égi jelre várt. Ez nemsokára megérkezett egy eső révén. Az eső után ugyanis két terület száraz maradt. Ezek egyikén kezdték el az építkezést Richeldis asszony útmutatása alapján, fából. Közben azonban nehézségek merültek fel és abba kellett hagyni. Az asszony egész éjszaka imádkozott, s reggelre csodás módon a másik szárazon maradt területen a „názáreti ház” felépült. Ettől kezdve egyre többen jöttek a szent helyre, tömeges zarándoklatok indultak és csodás gyógyulások, megmenekülések is történtek a környezetében. „Anglia Názáretjének” nevezték el ezt a helyet. 1150-ben egy apátságot is építettek a „názáreti ház” mellé. 1226-ban III. Henrik király elsőként zarándokolt el, mint koronás fő, kísérelével a kegyhelyre, s attól kezdve minden angol király kötelességének érezte, hogy legalább egyszer ellátogasson Walsingham-be. Még VIII. Henrik is kétszer járt ott első és második feleségével, Aragóniai Katalinnal és Boleyn Annával. Időközben zarándokhelyé emelkedett Walsingham. A kis fából épült „názáreti ház” köré egy gyönyörű kápolnát építettek kőből, amelyet Szent Lőrinc védelme alá helyeztek. A zarándokút mentén kereszteltek, kis kápolnák emelkedtek. Közük a legutolsó, a kegyhelytől egy mérföldnyire lévő - Szent Katalinhoz címzett - Slipper Chapel, azaz Papucsos kápolna 1340-ben épült. Arról kapta nevét, hogy a zarándokok szentgyónás után itt szabadultak meg cipőiktől és innen már mezítláb tették meg az utolsó Szent Mérföldet. 1538-ban azonban VIII. Henriknek a katolikus egyház elleni hatalmi harca romba döntötte a virágzó kegyhelyet is. A király kíméletlen haragja az angliai szerzetesrendek, apátságok után Walsingham ellen fordult. A „názáreti házat”, a kápolnát felgyújtatta, s mindkettő porig égett. A területet magántulajdonba adták, a zarándoklatokat megtiltották, s ettől

kezdve enyészetté vált a föld, a kegyhely pedig négyszáz évre feledésbe merült...

Az újjászületése 1894-ben kezdődött el, amikor Charlotte Boyd, egy gazdag angol kereskedőcsaládból származó kisasszony elhatározta, hogy feléleszti a kegyhelyet. Azonban az eredeti területet nem sikerült megszereznie. Sok huza-vona után végül csak a Papucsos kápolnát tudta megvásárolni 400 fontért a tulajdonosoktól (amelyet sokáig ólnak használtak), és neves építésszel 1896-ban felújíttatta. 1897-ben XIII. Leo pápa újraalapította a lerombolt walsinghami Miasszonyunk-kegyhelyet a közeli Kings Lynn-ben, s ekkor a régi, elvesztett kegyszobor pótlására újonnan megalkotott Our Lady of Walsingham kegyszobrot megáldotta. Innen indult az első újkori zarándoklat a King's Lynn-i plébános vezetésével a Papucsos kápolnához, 40-50 fő részvételével. Ekkor Walsinghamban egyetlen katolikus hívő sem volt. Charlotte Boyd azt már nem érte meg, hogy szentmisét mutassanak be a kápolnában, mert ehhez az egyházi előjárók csak 1934-ben járultak hozzá. Akkor több ezer hívő részvételével mutatták be a szentáldozatot. Az első nagy ifjúsági zarándoklatot pedig 1938-ban rendezték meg, a romba döntés 400. évfordulóján. Abban az évben 50 ezren zarándokoltak el a kegyhelyre. A világháború után 1948-ban 14 különböző városból 30-30 ember indult el kb. 200 mérföld távolságról július 2-án, és két hetes gyaloglással hoztak egy-egy keresztet. Július 15-én értek Walsingham mellé. Este a falu körül táborozókat gyűjtöttek, és ott egész éjjel imádkoztak. Másnap együtt vonultak be a keresztelők a kegyhelyre.

Tüttő atya könyvében megemlíti egy 1954-es felejthetetlen személyes élményét, amikor „Mária, a Világ Királynéja” liturgikus évében augusztus 15-én a Katolikus Anyák Egyesülete megkoronázta a walsinghami kegyszobrot 15 ezer résztvevővel King's Lynn-ben. A-hogy elkezdte a megkoronázott kegyszobor az útját a Papucsos kápolna felé, két hóféhér galamb telepedett rá, s utazott vele az egész Szent Mérföldön. Azóta rendszeresen a zarándoklatok a kialakított ideiglenes kegyhelyhez. Ideiglenes, ugyanis a katolikusok nem mondtak le arról a szándékukról, hogy előbb-utóbb az eredeti helyén állítsák vissza a kegyhelyet. Az eredeti szent hely ma is magántulajdonban van és csak egy helyi múzeumon keresztül lehet bejutni a területére.

A kegyhely története az anglikánok vonalán 1921 körül élénkült meg, amikor egy frissen odakerült fiatal lelkész

megszerezte egyháza javára azt a területet, amelyen először kezdte el építeni Richeldis asszony a „názáreti házat”. Ezt a lelkészt Alfred Hope Pattennek hívták és az anglikán egyházon belül az anglo-katolikus ág követője volt, amely a 19. századi ún. „oxfordi mozgalomból” nőtt ki. Ez az ág szerette volna közelíteni az anglikán egyházat a katolikus egyházhoz, visszahozva a Mária-tiszteletet, a bőjtölést, a zarándoklatokat, a keresztútjárást, s a jámborság gyakorlásának más módjait. Törekvéséhez sikerült támogatókat szereznie. 1922-ben Mária-szobrot állíttatott és 1923-ban indult az első szervezett anglikán zarándoklat Walsinghambe. A lelkész felépített a területen egy kegytemplomot is, s abban egy Szent Háznak nevezett kis kápolnát, valamint zarándokházat, látogatóközpontot, múzeumot, kávézót is létrehozott, s az anglo-katolikus zarándokok egész évben özönlének ide az ország minden pontjáról.

Két zarándokút tapasztalatai

Első látogatásomat 2010. június 12-én tettem a kegyhelyre a Tüttő atya közvetítésével egy Lutonból Walsinghambe tartó zarándokcsoport tagjaként. Már az indulásnál összeismerkedtünk Norinnal, egy kedves, ír származású ápolónővel, akitől sok részletet megtudhattunk a helyi szokásokról. Megismerkedésünk elején nekünk ajándékozott egy rózsafüzért, amitől máris megérintett a zarándokutakra jellemző feltétlen bizalom. Elmesélte, hogy az egész Essex megyét átfogó katolikus közösségük nevében éppen június 12-ére, azaz Mária Szíve ünnepére időzítették a zarándoklatot. A megyéből a katolikus hívek évente ötször teszik meg ezt a száz mérföldes utat a püspökük vezetésével a Mária-ünnepre, tudtuk meg, s ő maga már tizedik éve vesz részt ebben. Három órás buszozás után – énekekkel, rózsafüzérezve – megérkeztünk Walsinghambe. Több mint ezren gyűltünk össze a kisváros terén, az Angyali üdvözlés templom előtt, ahol a püspök közvetlenül,

vidáman köszöntötte a megjelenteket. Innen indult a gyalogos zárandoklat a Szent Mérőföldön, de ellenkező irányban, a Papucsos kápolna felé. Mert ott épült fel a katolikus kegyhely és zárandokközpont, amely kiegészült egy 2007-ben felavatott hatalmas modern templommal, amely ezt az ezres tömeget is be tudta fogadni. Rózsafüzér-imádság, énekek kísérték a gyalogos utat egy keskeny, egykor elbontott vasút nyomvonalán. A menet élén a walsinghami Miasszonyunk – Our Lady of Walsingham – szobrát vitték. Mintegy fél óras lassú menet után megérkeztünk a kápolnához, amelyhez egy gyönyörű kert csatlakozik.

Itt található a katolikus kegyhely a szabadtéri misézőhellyel. Egy óras pihenő állt a rendelkezésünkre, hogy frissítsük magunkat a kávézóban, a szökőkútnál. S ugyanez volt alkalom betérni a Papucsos kápolnába, tisztelni a megérkezett Madonna-szobor előtt. Előtte egy szerzetesnővérnél egy dobozban elhelyezhettük a lapra írt kívánságainkat, vágyainkat, köszönetünket, majd gyertyát vehettünk és gyújthattunk, s betérve az ősi kápolnába imádkozhattunk a walsinghami Miasszonyunk kegyzobra előtt.

Pontosan 16 órakor kezdődött a szentmise a modern nagytemplomban, ahol gyakorlottan irányították a rendezők a több ezres tömeget. Egy felszabadult, derűs hangulatú, lelkes és mégis bensőséges szertartáson vehettem részt. A mise után a három óras visszaútnak már éreztem, hogy még egyszer el kell jutnom erre a helyre. Meg kell néznem a „názáreti ház” eredeti helyét, és az anglo-katolikus kegyhelyet is.

Erre második látogatásomkor, június 20-án került sor. Úgy intéztük, hogy a szomszédos, öt mérőföldre lévő Fakenham városka melletti golfpályán szálltunk meg egy kempingben és onnan gyalogosan zárandokoltunk el Walsinghambe. Sikerült megtalálni azt az utat, amely valaha a zárandokút része lehetett, s ezen az autómentes, gyönyörű, csupazöld kerékpárúton jutot-

tunk be Walsingham városába. Elhaladtunk a Papucsos kápolna mellett, ahol szembetalálkoztunk egy éppen akkor Nottinghamból érkező népes zárandokcsoporttal, akik ugyanazt az utat tették meg, mint mi is a lutoni csoporttal egy héttel korábban. Elvegyültünk a tömegben és megint kitöltöttünk kívánságainkkal egy kis cédulát, s azután újra bementünk a kápolnába a kegyzoborhoz, és átéljük ismét a megérkezés szent pillanatát. Majd siettünk tovább, hogy be tudjunk menni a múzeumba, a „názáreti ház” eredeti helyére. A múzeum kiállításán áthaladva egyenesen a parkba, a nagy zöld füves területre húzott valami. A „názáreti ház” köré épített Szent Lőrinc templom monumentális falmaradványa uralta a területet, s a fűben tényleg látható ma is egy fagerenda darab. Előtte egy tábla jelzi, hogy ezt egy ásatás során találták meg 1961-ben – pontosan 900 évvel a „názáreti ház” felépítése után.

A pár lézengő látogatótól nem zavartatva, angol szokás szerint vízszintesbe helyeztem magam a fűvön, és úgy éreztem, megérkeztem. Az addig gyenge napsugár egyszerre elkezdte erősen sütni az arcomat. Megállapítottam: igen, vannak helyek, amelyek „szólnak” hozzánk, még ha nem is tudjuk felfogni adott pillanatban, hogy mit... Ki tudja ezt megmagyarázni...? Az örökkévalóságig maradtam volna lecsukott szemmel, széttárt karokkal a gyönyörű zöld fűvön...! De nem maradhattunk tovább, mert meg kellett néznünk az anglikán kegyhelyet is, nehogy bezárjon.

A múzeumtól nem messze könnyen rátaláltunk a nagy területen elhelyezkedő anglikán zárandok-központ. Modern látogatócentrum recepcióval, fényes, interaktív múzeummal, kávézó-étteremmel és egy 200-főt befogadó zárandokszállással. A gyönyörű szobrokkal, keresztekkel, szabadtéri misézőhellyel berendezett virágos nagy kerten keresztül jutottunk el a vöröstéglás templomhoz. Benne egy kis téglaház szimbolizálta a Szent Házat. Ennek belseje a fekete boltozatos falaival inkább pincére, mint lakóházra emlékeztetett. Mint megtudtam, ez a ház Loretto mintájára épült. Tömjénfűst, gyertyák, hálaadó táblácskák, keresztek, Szűzanya-képek, szobrok, Alfred Hope Patten lelkész színes festett szarkofágja fából – minden szépen megtervezett, a kéréseket is előre nyomtatott úrlapra lehetett felírni. A templom építéskor előkerült egy ezeréves kút a normann időkből – ennek vizét a „sprinkling” – „szórás/hintés”-nek nevezett szertartáskor használják, ame-

lyekben a hívek naponta megadott időpontban részesülhetnek. A szertartások heti-napi program szerint folyamatosak. Éppen egy istentisztelet végére értünk oda, amelyben gyönyörűen énekelve, imádkozva vettek részt a hívek, s utána siettek tiszteletüket tenni a „názáreti házban” elhelyezett Mária képe előtt, s így tettünk mi is. Kiérve, az udvaron megtaláltam a katolikus nottinghami zárandokcsoport elhagyott füzetét. Az ő programjuk innen, az anglo-katolikus kegyhelyről indult és vezetett át a Papucsos Kápolnához – nagyszerű példaként a két felekezet közötti közeledésnek. Megtudtam továbbá azt is, hogy anglikán apácák és szerzetesek szolgálnak a kegyhelyen.

Két virágzó zárandokhelyet és három sugárzó kegyhelyet találtam Walsinghamben, bizonyítva, hogy az élő hit és az isteni gondviselés csodát tehet. Tüdő atyával később beszéltem telefonon élményeimről, s ő is megerősítette, hogy Angliában fokozódott a közeledés a két egyház között és ebben Walsinghamnek meghatározó szerepe van. E település, mint egy kétkamrás lüktető szív, a zárandoklatoktól frissülve – motorja a katolikus hitnek, a Mária-tiszteletnek, s a keresztény közösségek közeledésének.

Erre utal XIII. Leo pápa (1810-1903) próféciája:

„Amikor Anglia visszamegy Walsingham-be, az Áldott Anya visszajön Angliába”.

Végezetül szeretném hálámat kifejezni Tüdő György atyának az önzetlen segítségéért, amelyet nekem, egy ismeretlennek nyújtott. Szeretném megköszönni a telefonjait, a gondoskodását, az áradó szeretetét. És nem utolsósorban megköszönöm az írását a kegyhelyről, amelyre rátaláltam, és amelynek hatására megírtam ezt az utat és láthattam a csodát, hogy a kihunytt párázs újra lángol.

Mellesleg, már visszaérkezésem után, a legnagyobb meglepetésemre kiderült, hogy Tüdő atya Veszprémben, a piarista gimnáziumban tanult a negyvenes évek elején...

„Minden lélek egyenlőképpen részesül mennyi Atyám szeretetében most és mindenkor. Minthogy Atyámban a változásnak árnyéka sincs, szeretete sem lehet változó. A teremtmények azok, akik különbözőképpen fogadják be ezt az állandó és változhatatlan szeretetet. Az a lélek, aki alázatosan, őszintén és hűségesen engedelmeskedik akaratomnak, jobban eltelik a mennyei Atya szeretetével.

De bizony mondom néked: ha egy homályos fémlemez nem tükrözi vissza tökéletesen a fölé hajló arcot, semmi kára nem származik abból. Ám a tükört, amelyet a gondatlanság szennye letörülhetetlenül befedett, összetörik.” (**)

Van egy jó hely

2. Emberekért ömlött a vér. Kegyelmet kap az, aki kér. Ott fenn a hegyen...
3. Csodálatos ez a titok. Szellemével megragadott. Ott fenn a hegyen...
A Golgotán áll a kereszt, ha elhagytad visszamehetsz.
4. Azóta tart a kapcsolat. Ő vigyáz rád, el ne szakadj. Ott fenn a hegyen...
A Golgotán áll a kereszt, Isten szívéen megpihenhetsz.

Rab Mária Híradó

Felelős kiadó: Hét Domb Hagyományőrző és Kulturális Egyesület

8200 Veszprém, Óváros tér 6. | het.domb@gmail.com

Felelős szerkesztő: Rácz Katalin, a 7DE elnöke | racka@chello.hu | 06/30/377-8051

Lapszerkesztő: Toldi Éva | e-mail: toldi.eva3@upcmail.hu

Megjelenik negyedévente. Az embléma Zeitler Gabriella munkája.

Hét Domb
Hagyományőrző és Kulturális
EGYESÜLET

Az újság előállítási költsége: 220 Ft